

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

«ДАРОГАМІ
КАЦЯРЫНЫ»
ДА ГРАБАЎКІ

М_С

ЗВЯЗДА

27 САКАВІКА 2024 г.
СЕРАДА
№ 61 (30195)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ТРЭНАЖОРНЫ
КОМПЛЕКС
У ЛІНОВЕ

М_С

КОРАТКА

- Першы беларускі касманаўт Марына Васілеўская на Міжнароднай касмічнай станцыі (МКС) прыступіла да выканання даследчай часткі палёту.
- Уступная кампанія ў беларускіх ВНУ для мэтавікоў пройдзе з 27 чэрвеня да 12 ліпеня.
- Беларусь і Расія распрацоўваюць праект па будаўніцтве мабільнага атамнага рэактара.
- На мадэрнізацыю сістэмы аховы здароўя Віцебскай вобласці ў 2023 годзе накіравана больш Бг74 млн.

Акцэнтны рабочай паездкі Прэзідэнта на Гродзеншчыну

У цяперашняй напружанай ваенна-палітычнай абстаноўцы ва Узброеных Сілах краіны вялікую ўвагу ўдзяляюць падтрыманню высокага ўзроўню баявой і мабілізацыйнай гатоўнасці. Асабліва важна гэта набывае сёння, калі побач з беларускімі граніцамі праводзяцца буйныя вучэнні шматнацыянальных сіл НАТО. Улічваючы гэтыя фактары, ва Узброеных Сілах праводзіцца праверка баявой гатоўнасці злучэнняў і ваенскіх часцей. Яна носіць комплексны характар і прадугледжвае накіраванне асабовага складу ў назначаны раён, правядзенне шэрагу вучэнняў і трэніровак, у тым ліку з баявой стральбой. Падчас праверкі праводзяцца мерапрыемствы па ўзмацненні ўчастка граніцы, патруляванні, авіяцыйнай разведцы мясцовасці пры дапамозе беспілотнікаў.

Адзін з участкаў, якія прыцягваюцца да праверкі боегатоўнасці, падчас рабочай паездкі ў Ашмянскі раён Гродзенскай вобласці правярыў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Галоўнакамандуючы азнаёміўся з ходам мерапрыемстваў, работай асабовага складу. Канешне, не абыйшлося без абмеркавання найбольш вострых ваенна-палітычных пытанняў. Абстаноўка напружаная, таму мабілізавалі ўсе: салдаты, генералы, журналісты, мясцовыя ўлады.

«НАМ ЧУЖОГА НЕ ТРЭБА, АЛЕ СВАЁ НЕ АДДАДЗІМ. ВОСЬ НАША ЛОГІКА»

«ЛЮБАЯ ПРАВАКАЦЫЯ ПАВІННА СПЫНЯЦЦА ЎЗБРОЕНІМ ШЛЯХАМ»

Камандуючы войскамі Паўночна-заходняга аперацыйнага камандавання Аляксандр Навуменка далажыў, што цяпер на паўночна-заходнім аперацыйным напрамку абстаноўка застаецца складанай і мае тэндэнцыю да

нарастання напружанасці. Гэта пацвярджаецца інжынернымі збудаваннямі, што ствараюцца паблізу дзяржграніцы Беларусі на прыгранічнай тэрыторыі, супрацьтанкавымі рвамі, агнявымі пазіцыямі, а таксама засяроджаннем на складах матэрыяльна-тэхнічных сродкаў і боепрыпасаў.

СТАР. 2-3

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ТУРЧЫН,
старшыня Мінскага
аблвыканкама:

«Аб праблемах, якія хвалююць грамадзян, на ўсіх узроўнях павінны ведаць і чуць ад старшынь сельвыканкамаў, якія з'яўляюцца найважнейшым сувязным звяном паміж органамі ўлады і грамадзянамі. Калі гэта звяно працуе так, як трэба, тады і сэнсу нашым людзям звяртацца ў вышэйшыя органы быць не павінна. Мы павінны ўмець з людзьмі ўзаемадзейнічаць, каб у іх узнікла дакладнае разуменне сутнасці адказаў на пытанні, якія яны ставяць. Размова не пра тое, што любая просьба павінна быць задаволена, але ўсе павінны дакладна разумець, дзе зона адказнасці дзяржавы, а дзе — самога грамадзяніна ці юрыдычнай асобы. І калі ёсць праблема, то трэба проста і ясна даць адказ, калі і ў якія тэрміны яна будзе вырашана».

По сутнасці справы

ВЯСНОВЫ ДЗЕНЬ ГОД КОРМІЦЬ

Пасяўной кампаніі ў нашай краіне традыцыйна ўдзяляецца вялікая ўвага. У нестабільныя часы зерне на сусветных рынках канкуруе па сваёй каштоўнасці з золатам і нафтай. Ужо цяпер на нашай планеце ёсць рэгіёны, дзе людзі галадаюць. Уласная харчовая бяспека і экспарт, а значыць, наш з вамі дабрабыт, закладаюцца цяпер на беларускіх палях. Поспех залежыць ад захавання галіновыя рэгламентаў і тэхналогій. Тэмпы палявых работ дыктую неба, задача аграрыяў — дыктоўку выканаць на «выдатна». «Звязда» аглядзела, як ідуць справы на палях Беларусі на дадзены момант.

На ўчарашні дзень раннія яравыя збожжавыя і зернебабовыя культуры (без кукурузы, грэчкі, проса) пасеяны на 101,4 тысячы гектараў (16,3 працэнта да плана). Такую інфармацыю паведамляе афіцыйны тэлеграм-канал Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі.

У Брэсцкай вобласці гэтыя культуры на названую дату пасеяны на плошчы 42,4 тысячы гектараў, Віцебскай — 2,34 тысячы гектараў, Гомельскай — 12,7 тысячы гектараў, Гродзенскай — 26,7 тысячы гектараў, Мінскай — 13,5 тысячы гектараў, Магілёўскай — 3,71 тысячы гектараў. Аднагадовая трава пасеяна на 11,2 тысячы гектараў плошчай, што складае 6,31 працэнта ад плана. Узворванне глебы праведзена на 336,1 тысячы гектараў (44 % ад плана). Глеба пад сьнегу ранніх яравых падрыхтавана на 255,2 тысячы гектараў (41 працэнт ад плана).

Актуальна

Галоўныя фактары — аб'ектыўнасць і справядлівасць

Хутка ў Беларусі пачнуцца цэнтралізаваныя іспыты. Спачатку — для выпускнікоў школ, затым — для абітурыентаў

На мінулым тыдні стартвала рэгістрацыя на цэнтралізаваны экзамен, якая працягнецца да красавіка. 9 красавіка пачнецца рэгістрацыя на цэнтралізаванае тэсціраванне. Гэта значыць, што ўступная кампанія ўшчыльную падышла да свайго старту.

Час напружаны для настаўнікаў, педагогаў, выпускнікоў, абітурыентаў і іх бацькоў. У мінулым — рэпетыцыя цэнтралізаванага іспыту і два этапы рэпетыцыйнага тэсціравання. Трэці этап РТ завершыцца ў красавіку. Па выніках двух мінулых этапаў можна зрабіць выснову, наколькі заўтрашнія абітурыенты гатовы прайсці адно з галоўных выпрабаванняў у сваім жыцці, якое вызначыць іх далейшы шлях. Пра гэта мы папрасілі расказаць дырэктара Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Юрыя МІКСЮКА.

СТАР. 6

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

СТАР. 4-5

«НАМ ЧУЖОГА НЕ ТРЭБА, АЛЕ СВАЁ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Агульная колькасць сіл, якія прыцягваюцца да абароны беларускага ўчастка дзяржаўнай граніцы, складае 3,2 тысячы чалавек, у тым ліку ў Літве — да 2,8 тысячы чалавек, у Латвіі — да 500. Колькасць воінскіх кантынентаў краін НАТО складае да 7,7 тысячы чалавек на тэрыторыі Эстоніі, Латвіі і Літвы. Воінскія часці і падраздзяленні аб'яднаных узброеных сіл НАТО, у тым ліку на тэрыторыі краін Балтыі і Польшчы, займаюцца аператыўнай і баявой падрыхтоўкай. Аляксандр Навуменка таксама падкрэсліў, што цяпер на тэрыторыі некаторых краін, сярод якіх Літва і Польшча, праводзяцца вучэнні «Квадрыга-2024». У рамках вучэнняў на палігоне Пабрадзе, што за 15 кіламетраў ад дзяржаўнай граніцы Беларусі, сканцэнтраваны тры батальёны (пячотны і механізаваны батальёны ФРГ і танкавы батальён ЗША).

Аляксандр Лукашэнка зрабіў акцэнт на тым, што беларусы і нашы Узброеныя Сілы ні ў якім разе не павінны расслабляцца. «Мы ўпэўнены, што, калі недзе супакоімся, яны на нас нападуць, гэта абсалютна дакладна. Але ж мы туды не збіраемся ісці», — сказаў ён. Як запэўнілі адказныя асобы, ніхто не расслабляецца, беларускія вайсковыя ўрокі з гісторыі здабываюць.

Аднак, як падкрэсліў Прэзідэнт, беларусы павінны дакладна ведаць, чаго хочучь заходнія апаненты. «Яны што, сур'ёзна думаюць, што мы тут з расіянамі спрабуем або нападаць на іх? Працітанкавыя равы навошта капаюць... Мы ж не збіраемся туды ісці», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, суседзі дарэмна так сябе паводзяць.

Аляксандр Навуменка ў сваім дакладзе заўважыў, што батальёны, якія знаходзяцца на палігоне Пабрадзе, могуць быць задзейнічаны для правядзення правакацыйных дзеянняў паблізу ад дзяржаўнай граніцы з задзейнічаннем дыверсійна-разведвальных груп і незаконных узброеных фарміраванняў.

«Публічна скажу: любая правакацыя павінна спыняцца ўзброеным шляхам. Няма чаго з імі жартаваць. Парушылі дзяржаўную граніцу — да знішчэння. Ніхто не павінен ні з кім цырымоніцца. І мы такі будзем рабіць, бо калі мы будзем жаваць соплі, ведаеш, што будзе... Таму любое парушэнне дзяржаўнай граніцы — на знішчэнне. Яны разумеюць толькі сілу», — заявіў Прэзідэнт.

Галоўнакамандуючы таксама наведваў блокпост, дзе азнаёміўся з выкананнем задач мотастрал-

ковым падраздзяленнем. Ён паглядзеў, як арганізаваны заняткі па баявой падрыхтоўцы. Галоўны пасыл кіраўніка дзяржавы — не павінна быць ніякай паказухі.

«У ЛЮБЫХ ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯХ УСЁ ВЫРАШАЕ САЛДАТ СА ЗВЫЧАЙНЫМ УЗБРАЕННЕМ»

Без паказухі, а шчыра і адкрыта прайшла размова Прэзідэнта з журналістамі. Размова была прысвечана вострым тэмам, якія ўзнімаюцца падчас гэтай камандзіроўкі, і самым актуальным пытанням. Найперш прадстаўнікоў СМІ цікавілі пытанні ваеннага характару. Яны спыталі, на што, на думку кіраўніка дзяржавы, Беларусь будзе рабіць акцэнт у развіцці сваёй арміі. «На тое, як ідзе сучасная вайна», — адказаў Галоўнакамандуючы. Аднак, па яго словах, улічваючы асаблівасці беларускай мясцовасці, разам з перадавай высокадакладнай зброяй патрэбны і звычайныя узбраенні, узважаныя дзеянні ваенных непасрэдна на мясцовасці. Прычым, як заўважыў Аляксандр Лукашэнка, на гэта будучы рабіць акцэнт і праціўнікі. «Як яны тут пройдуць на танках, бронетранспарцёрах і гэтак далей? Выедуць на дарогу — дарога перакрыты. Па лесе не прайсці. Гэта наша зямля. Мы ведаем кожны кавалак. Засада — знішчылі. Танк можна знішчыць звычайным гранатамётам або такім жа танкам», — сказаў ён. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў любых ваенных дзеяннях усё вырашае салдат са звычайным узбраеннем. Канешне, плас узмацненне. Кіраўнік дзяржавы прывёў у прыклад баявыя дзеянні ва Украіне, дзе сёння немагчыма без беспілотных лятальных апаратаў — разведвальных і ўдарных.

Важная таксама сродкі радыёэлектроннай барацьбы (РЭБ), у тым ліку ў справе барацьбы з беспілотнікамі. Па словах Аляксандра Лукашэнка, гэта навінка, без якой не абыходзіцца. «Акрамя таго, важная контрбатарэйная барацьба. Артылерыя заўсёды лічылася богам вайны. Артылерыя і цяпер вельмі важная, вельмі каштоўная», — дадаў ён.

Прэзідэнт нагадаў, што ў Беларусі ў свой час не адмовіліся ад базавых рэчаў і звычайных узбраенняў, якія ў сучасных ваенных канфліктах паказваюць сваю эфектыўнасць. Як прыклад — міны і мініраванне. «Я памятаю, мне, яшчэ маладому Прэзідэнту, прапаноўвалі міны знішчыць. Я гавару: пачакайце, не спяшацца знішчаць. Паглядзіце вопыт Украіны. Яны ж мініруюць падыходы», — звярнуўся да сённяшняга досведу Аляксандр Лукашэнка.

Ён растлумачыў, што, напрыклад, расіяне пры падыходзе да акупацый мініравалі плошчы, і ўкраінскія байцы ў ходзе няўдалага контр наступлення не змаглі пераадолець гэтыя міныя палі. Таксама, па словах кіраўніка дзяржавы, сёння вайна немагчыма без аўтаматаў, кулямётаў, гранатамётаў, танкаў, БМП. «Звычайнае ўзбраенне паказала сваю моц», — канстатаваў ён. Аднак у Беларусі ёсць і сучасныя комплексы СПА, якія здольныя паражаць паветраныя целы праціўніка. «Якія б там С-400 ні былі — а гэта вельмі сучасная супрацьпаветраная сістэма, — без звычайнага ўзбраення і салдата, афіцэра, камандзіра ніякай вайны быць сёння не можа», — перакананы Прэзідэнт.

У сувязі з гэтым, як заўважыў Аляксандр Лукашэнка, трэба звярнуць пільную ўвагу на падрыхтоўку кадраў. «Трэба цяпер нам вырашыць праблему навучання кадраў з запасу, рэзерву. Гэта і афіцэры ў тым ліку. Іх трэба навучыць, таму што яны потым павінны навучыць салдат. Яны павінны камандаваць», — сказаў ён.

Журналісты папрасілі Прэзідэнта пракаментаваць заявы збеглых аб тым, што Беларусь і Расія рыхтуюцца напасці на заходніх суседзяў. «Глупства поўнае. Мы сёння прыехалі адкрыта, мы ім паказваем, што не збіраемся на іх нападаць. Мы выбудоўваем тут сістэму абароны», — запэўніў кіраўнік дзяржавы. Ён зрабіў акцэнт на тым, што Беларусь не трэба ні на кога нападаць. Аляксандр Лукашэнка нагадаў свой тэзіс, які неаднаразова агучваў: «Нам дай бог разабрацца з Украінай. Якая яшчэ вайна супраць украінскіх войскаў? Нам гэта не трэба». Аднак заходнія апаненты самі правакуюць беларусаў, каб мы хоць неяк ім адказалі. Як прыклад — заклад дыверсійных груп праз украінскую граніцу ў Беларусь. «Навошта яны гэта робяць? Мы не атакуем, мы нічога не робім. Яны нас правакуюць, каб мы адказалі. Яны зацікаўлены ў разважванні гэтай вайны. Дурныя людзі», — абурўся Прэзідэнт.

Як заўважыў Аляксандр Лукашэнка, на палігоне Пабрадзе ў Літве цяпер сканцэнтраваны сілы НАТО, у тым ліку батальёны з СІША і Германіі. «Там чужыя людзі. Вы што, думаеце, немцы і амерыканцы сюды прыйшлі і ў выпадку сутыкнення з беларусамі і расіянамі такога не было. І не будуць яны абараняць. Пры першай сур'ёзнай сітуацыі яны збягуць з поля бою. І правільна зробіць. Іх зямля ў Германіі і ЗША. Ніякі наёмнікі тут п'ятанне не вырашаць», — сказаў ён. Беларускі лідар звярнуў увагу і на аналагічную сітуацыю з боку Украіны. Ён нагадаў аб размовах наконт размяшчэння там кадравых ваенных з Францыі. «На беларускім напрамку 120 тысяч украінцаў цяпер. Яны хочучь іх забраць, кінуць на фронт супраць Расіі. А тут размовы: выстраіць на нашай паўднёвай граніцы французскія ці натаўскія войскі. Гэта добра для нас. Яны не будуць абараняць Украіну так, як абараняюць цяпер украінцы», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў яшчэ раз: беларусы не збіраюцца ваяваць. Нам гэта не трэба. «Заўсёды гаварыў і гавару: нам чужога не трэба, але сваё не аддадзім. Вось наша логіка. Нам не трэба гэта вайна», — падкрэсліў беларускі лідар. Ён адзначыў,

што лоб у лоб стаяць і ваяваць нікому не трэба. Але беларускі бок стараюцца ў гэта ўцягнуць. А зацікаўлены ў гэтым — далёка. «Яны хочучь, каб мы тут адзін аднаго калашмацілі. Яны прыйдуць потым на папялішча, долары надрукуюць і будуць аднаўляць гэтыя землі, але ўжо ў інтарэсах не нашых народаў. Ні літоўскага, ні польскага, ні беларускага», — заявіў Прэзідэнт.

Таму, па словах Аляксандра Лукашэнка, трэба не займацца глупствам, а працаваць на зямлі, займацца пытаннямі жыцця людзей, карміць дзяцей і ўнукаў. «Гэта наша мэта. Мы не збіраемся з імі ваяваць. Нам трэба, каб яны разумеюць, што адсюль пагрозы ім не будзе. Але калі тузануцца —

мы вельмі сур'ёзна адкажам», — падсумаваў кіраўнік дзяржавы. Ён таксама заўважыў, што беларусы гатовыя адказаць на атакі, нашы Узброеныя Сілы да гэтага рыхтуюцца. Таму захапіць зняацку нас не атрымаецца. Па словах Аляксандра Лукашэнка, з усяго, што сёння адбываецца ў нашай краіне і ў суседніх, трэба выносіць урокі. І гэта відаць. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў апошнія гады беларуская армія стала мянцця. Засвойваюць новыя тэхналогіі, новыя віды ўзбраення, пры гэтым захоўваюцца і ўдасканалюцца распрацоўкі савецкага часу.

«УЗАЕМАДЗЕЙННЕ БЕЛАРУСКІХ І РАСІЙСКІХ СПЕЦСЛУЖБАЎ ДАРАГОГА ВАРТА»

Журналісты не змаглі пакінуць без увагі і самую трагічную падзею мінулага тыдня — тэркт у Падмаскоўі. Яны пацікавіліся думкамі Прэзідэнта наконт таго, ці трэба прымаць дадатковыя меры, каб людзі ў Беларусі адчувалі сябе ў бяспецы. Аляксандр Лукашэнка адказаў, што ніякіх надзвычайных мер прымаць не трэба. Усе неабходныя меры прыняты, і алгарытм вядомы. У Беларусі пры правядзенні масавых мерапрыемстваў на некалькі тысяч чалавек за беспяку адказваюць АМАП, міліцыя, калі трэба — узмацняюць ваеннаслужачыя. Усе ўзброены. І такая сістэма захавання бяспекі даказала сваю эфектыўнасць. Важным аспектам, па словах Аляксандра Лукашэнка, з'яўляецца абсталяванне аб'ектаў відэакамерамі. Менавіта дзякуючы іх наяўнасці ўдалося адсачыць і выявіць аўтамобіль з тэрарыстамі каля «Крокус Сіці Хол».

Прадстаўнікі СМІ звярнулі ўвагу, што ўжо пасля трагедыі з'явілася версія, што тэрарысты планавалі праз Бранскую вобласць з'ехаць у Беларусь. Але, па словах

Аляксандра Лукашэнка, гэта было немагчыма. І ён растлумачыў, чаму: «Яны не маглі пайсці ў Беларусь. Іх куратары (у нас ёсць падазрэнні на некаторых, гэта я Пуцін патэлефаную, скажу свае падазрэнні) разумеюць, што ў Беларусь заходзіць нельга. Таму што ў першыя хвіліны частка абласцей перайшла на ўзмоцнены рэжым бяспекі як у Расіі, так і ў нас. У першыя ж хвіліны мне далажыў старшыня КДБ (ён займаецца антытэрарыстычным мерапрыемствамі). Мы па самай баявой сітуацыі прывялі ў дзеянне свае падраздзяленні». Былі задзейнічаны сілы МУС, выстаўлены пасты на дарогах, прыцягваліся сілы КДБ, Дзяржаагранкамтэта, некаторыя часткі ваеннаслужачых. Увесь

сілавы блок Беларусі адраагавуў імянна. «Таму яны ў Беларусь ніяк не маглі зайсці. Яны гэта бачылі. Таму адварнуліся і пайшлі на ўчастак украінска-расійскай граніцы», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, аперацыя па затрыманні тэрарыстаў прайшла вельмі годна. «Узаемадзеянне беларусаў і расіянаў у гэтым дарагога варты», — заўважыў ён.

Прэзідэнт падкрэсліў, што ўзаемадзеянне беларускіх і расійскіх спецслужбаў наладжана вельмі эфектыўна. Ён сказаў, што яшчэ да яго тэлефоннай размовы з Уладзімірам Пуціным спецслужбы дзейнічалі па заданым алгарытме, як гэта было вызначана ўжо даўно. Як толькі кіраўнікам дзяржавы стала вядома ад спецслужбаў аб тым, што аўтамобіль з тэрарыстамі рухаецца ў напрамку Бранска, была дасягнута дамоўленасць, што Беларусь блакіруе свой участак напрамку верагоднага руху злачынцаў, а расійскі бок — свой. «Мы стэлефановаваліся. Я ў яго пытаю: «Яшчэ нешта трэба?» — «Не. Усё нармальна». Ён у мяне пытаецца: «Даламожаш закрыць?» — «Даламагу. Усё робіцца». Ідзе такі дыялог», — расказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён узгадаў, што Уладзіміра Пуціна некаторыя крытыкавалі за тое, што ён першыя гадзіны пасля трагедыі маўчаў, не звяртаўся да народа. «Ды мы суткі не спалі разам з Пуціным! Што яны ведаюць аб гэтым? Пастаянна было ўзаемадзеянне. Калі трэба было сказаць, ён выйшаў і сказаў», — звярнуў увагу Прэзідэнт.

«МЫ — КАСМІЧНАЯ ДЗЯРЖАВА ДЗЯКУЮЧЫ ПРАВІЛЬНА ПАЛІТЫЦЫ»

На шчасце, сёння на парадку дня ёсць і добрыя падзеі. Адна з іх, безумоўна, — палёт першага грамадзяніна Беларусі ў космас. Журналісты пацікавіліся асаблівымі перажываннямі Прэзідэнта за

НЕ АДДАДЗІМ. ВОСЬ НАША ЛОГІКА»

Марыну Васілеўскую. І спыталі, што гэты палёт яшчэ дае краіне, акрамя іміджу. Кіраўнік дзяржавы адказаў, што гэты палёт даў краіне не толькі імідж, але і цэлую галіну.

Па яго словах, цяпер у Беларусі імідж краіны, якая здольная выхаваць і запусціць у космас нават жанчыну, далікатнае стварэнне. «Я не лічу, што жанчына ў нас далікатнае стварэнне. І як «жаноцы Прэзідэнт» я не мог не даручыць гэта жанчыне», — прызнаўся Аляксандр Лукашэнка. Ён падзякаваў расійскаму боку і асабіста Уладзіміру Пуціну за дапамогу ў падрыхтоўцы, арганізацыі палёту беларускі і вырашэнне пытанняў фінансавання. А гэта мерапрыемства нятаннае, абшлось каля 70 мільянаў долараў.

Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што яго здзіўляе спакой Марыны Васілеўскай, які яна дэманстравала падчас першага сеанса сувязі МКС з Зямлёй. Прэзідэнт падзяліўся сваімі асабістымі перажываннямі наконт адмены першай спробы старту ракеты. Ён прызнаўся, што моцна хваляваўся, калі ў чацвер старт быў адменены. Аляксандр Лукашэнка раскажаў, што гэта звязана і з тым, што ў свой час быў сведкам няўдалага запуску беларускага спадарожніка «БелКА». Аднак у тэлефоннай размове з беларускім лідарам кіраўнік «Раскосмасу» Юрый Барысаў дэталёва раскажаў, што адбылося і па якіх прычынах ракета з беларускай касманаткай не стартвала ў першы раз. Прычына была ў акумулятарах, адзін з іх не спрацаваў, і старт быў аўтаматычна адменены. «Электроніку не ўгаворыш. Яна адключылася, і ўсё. Бяспека найперш за ўсё», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Аднак усё было хутка вырашана.

«Стартавалі. Самае любімае маё відовішча. Прыгажуня ракета, прыгажэйшага нічога ў свеце няма, здзейсніла свой старт, — адзначыў ён. — Я радуюся разам з вамі, што мы дасягнулі вяршыні ў космасе. Мы сапраўды сталі касмічнай дзяржавай».

Аднак Прэзідэнт заўважыў, што ў Беларусі не будзе будаваць касмадром і ствараць ракеты. Сёння гэта немэтазгодна, бо ёсць магчымасць рэалізаваць свае праекты разам з расійскімі калегамі. Беларусі важна мець нацыянальны касмічны праграмы і ўмець ствараць касмічныя спадарожнікі. У на-

шай краіне такія кампетэнцыі ёсць, і яны пастаянна развіваюцца.

«Мы пацху лапці скідаем і абуваем нармальны абутак. Каб ніколі пра вас не казалі пасля мяне, што вы лапцэжнікі. Не, мы касмічная дзяржава, і гэта мы зрабілі дзякуючы таму, што праводзілі правільную палітыку, прабачце за няспыласць. Мы не біліся з расіянамі, а многаму вучыліся ў іх», — падсумаваў Аляксандр Лукашэнка.

«МЫ РУХАЕМСЯ Ў ДЭМАКРАТЫЧНЫМ КІРУНКУ»

Яшчэ адна важная падзея чакае краіну праз месяц — Усебеларускі народны сход. Прэзідэнт неаднаразова падкрэсліваў, што ён павінен прайсці змястоўна. Журналісты пацікавіліся, ці вядомы ўжо парадак дня пасяджэння. Самымі важнымі пытаннямі Прэзідэнт назваў абноўлены Канцэпцыю нацыянальнай і Ваенную дактрыну Беларусі, зацвярджэнне якіх вынесена на УНС. Па словах кіраўніка дзяржавы, важнейшых, чым пытанні бяспекі, сёння нічога няма. Таксама падчас пасяджэння УНС будуць вызначаны задачы на чарговую пяцігодку.

«Першае пасяджэнне — гэта перш за ўсё кадравыя пытанні. Будзе выбірацца старшыня, прэзідыум УНС будзе вызначаны. Можна, мы паспеем і ўдасца правесці назначэнні ў Вярхоўным, Канстытуцыйным Судах, Цэнтральнай выбарчай камісіі. Гэта ўсё ўжо ад Прэзідэнта выведзена на ўзровень Усебеларускага народнага сходу. Судовая ўлада з-пад Прэзідэнта выводзіцца наверх, гэта значыць, мы рухаемся ў дэмакратычным кірунку. Але гэта нявыгадна гаварыць ні нашым збеглым, ні нашым праціўнікам і ворагам. Няхай бы расказалі аб гэтым», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

На думку Аляксандра Лукашэнка, УНС павінен пачацца з кампактнага даклада Прэзідэнта. «Прэзідэнт павінен ахарактарызаваць сітуацыю ў свеце, міжнароднае становішча. Якое месца Беларусі ў гэтай сістэме каардынат, няхай нават і паўтарыцца прыйдзецца, хоць шмат не сказана. Якія пагрозы нас чакаюць. Што ў эканоміцы. І потым ужо, адштурхоўваючыся ад гэтага, — і кадры, і наша абаронная дактрына, і іншае», — адзначыў ён.

Пакуль канчатковы парадак дня і рэгламент першага пасяджэння УНС знаходзіцца ў распрацоўцы.

«ЛЕПЕЙ ПРАЦАВАЦЬ НА ЗЯМЛІ, ЧЫМ ВАЯВАЦЬ»

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што, нягледзячы на ўсе важныя пытанні бяспекі і палітычных працэсаў, нельга забываць аб працы на зямлі. І тут на першым месцы павінны быць парадак і дысцыпліна. Звычайна, наведваючы рэгіёны, Прэзідэнт звяртае ўвагу на пытанні сельскай гаспадаркі, нават калі гэта не з'яўляецца асноўнай мэтай паездкі. Камандзіроўка ў Ашмянскі раён не стала выключэннем. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на ход меліярацый, пасяўных работ. Прэзідэнт раскрытыкаваў кіраўніцтва Гродзенскай вобласці за тое, што месцамі на палях з азійскімі не прыбраны камяні. Іх наяўнасць на палях не што іншае як асаблівае глебы Гродзенскай вобласці, асабліва яе паўночных раёнаў. Таму перад сьцюбой прынята прыбіраць вялікія камяні, якія трапляюць наверх пры ўзворванні, каб потым, падчас уборкі ўраджаю, не пашкодзіць тэхніку. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што сёння да гэтай працы можна прыцягнуць школьнікаў, калі трэба — дапамогчы ваенныя. Усё пытанне ў дысцыпліне. «Лепей камяні збіраць, працаваць на зямлі, чым ваяваць. Ваяваць — гэта катастрофа», — заключыў Аляксандр Лукашэнка. Таму, па яго словах, лепей зай-

мацца эканомікай. Гэта таксама няпроста, але ўсё ж такі лепей, чым ваяваць.

«Давайце жыць дружна і займацца сельскай гаспадаркай. Зімоўкі выйшлі цудоўна, нічога не загінула. Калі такое было, што ў сакавіку палі зялёныя стаяць! Толькі лянвы можа быць сёння падвергнуты крытыцы. Ідэальныя ўмовы. Ніколі такога не было на маёй памяці», — сказаў Прэзідэнт. Ён звярнуў увагу на пратэсты фермераў у еўрапейскіх краінах. «Няхай радуюцца ўлады гэтых краін, што фермеры на гэтых трактарах іх у палацах не змлі. А то знясуць, калі яны не адрэагуюць на патрабаванні фермераў. А што трэба? Трэба купіць таннае дызельнае паліва і бензін у Расіі. У нас купіць. Яны ўсё рыхтуюцца да вайны,

капаюць акопы...» — іранічна падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка яшчэ раз падкрэсліў, што Беларусь не будзе ваяваць з Польшчай, Літвой, Латвіяй. І ваенны ў Расіі такой мэты перад сабой не ставяць. Бо вайна — гэта катастрофа. А яна нікому не патрэбна.

«Самая міралюбівая краіна ў свеце — Беларусь. Мы хочам толькі міру. І не трэба нас папрацаць, што мы збіраемся супраць Захаду ваяваць. Дакладна ніхто ў Расіі не збіраецца ваяваць з НАТА. Але калі тую-зануца ў гэтым напрамку — адказ будзе імгненны. Мы ўсе ўстанем, як Брэсцкая крэпасць», — падсумаваў Аляксандр Лукашэнка.

Валерыя СЦЯЦКО.

Фота БелТА.

Ашмянскі раён.

У тэму

ПАВЫШАЮЦА ВЫКЛІКІ І ПАГРОЗЫ — ПАВЫШАЕЦА ЎЗРОВЕНЬ ПРАВЕРАК

Міністр абароны Віктар ХРЭНІН раскажаў журналістам, што праверка боегатоўнасці Узброеных Сіл — мерапрыемства традыцыйнае. «Мы назіраем за абстаноўкай, якая складаецца вакол нашай краіны. Мы бачым, як узрастаюць выклікі і пагрозы для нашай краіны. Гэта ваяўнічая рыторыка, якая гучыць ад нашых суседзяў. Спакойна мы да гэтага ставіцца не можам, бо ў свой час вывучылі ўрок гісторыі. Памятаем, чым скончылася, калі каля нашых граніц збіраліся нямецкія войскі і тэхніка. Таму праверка нашых Узброеных Сіл заключаецца ў рэакцыі на гэты дзеянні. Але, падкрэсліў, мы гэта робім для таго, каб навучыць сваіх ваеннаслужачых, павысіць узровень баявой мабільнасці гатоўнасці, павысіць навыкі ў пытаннях дзеянняў у незнаёмай мясцовасці», — раскажаў Віктар Хрэнін. Падраздзяленні, якія ўдзельнічаюць у гэтай праверцы, размешчаны на рэальным участку (не на вучэбным палігоне), на рэальных маршрутах, на рэальнай граніцы, яны па-сапраўднаму ўзаемадзейнічаюць з пагранічнікамі. Але задачы выконваюць вучэбныя — для іх створана такая абстаноўка, калі праціўнік рыхтуецца да вайны. Па словах міністра, гэта называецца дэманстрацыя рашучасці да абароны сваёй краіны. На ашмянскім напрамку дзейнічае ўзмоцнены танкавы батальён, на пастаўскім — ўзмоцнены механізаваны батальён. Паралельна ваеннаслужачыя вучацца. Міністр заўважыў, што ёсць праблемы. Але менавіта для таго, каб выявіць памылкі і недахопы, праводзяцца такія праверкі.

«Павышаюцца выклікі і пагрозы — мы павышаем узровень праверак. Гэтая праверка — адна з самых маштабных», — заўважыў Віктар Хрэнін. У мерапрыемствах задзейнічаны каля 5 тысяч ваеннаслужачых запасаў. Міністр асабліва адзначыў іх высокую матывацыю. Калі ў мінулым годзе былі незадаволеныя, былі нараканы, то сёлета людзі разумелі, навошта гэта праводзіцца — каб паказаць гатоўнасць абараняць сваю Радзіму. І бараніць будзем тым, што ёсць сёння ў Беларусі. «Мы не збіраемся ўязвацца ў гонку ўзбраенняў. Нам хапае таго, што ёсць сёння ў нашых Узброеных Сілах. І тых сродкаў, якія выдзяляюцца, нам дастаткова. Самае галоўнае — матывацыя людзей, іх падрыхтоўка і ўтрыманне тэхнікі ў належным стане. Мы ўсё гэта ўмеем рабіць», — запэўніў Віктар Хрэнін.

Міністр абароны раскажаў, якія задачы паставіў Галоўнакамандуючы. Першая — ніякай самазаспакоенасці. «Мы павінны бачыць абстаноўку, ацэньваць яе. Калі трэба — дзейнічаць рашуча, не цырымоніцца. І, канешне, рыхтаваць людзей», — сказаў Віктар Хрэнін.

НА СЯЎБЕ ЧАС ДАРАГІ

У сельгаспрадпрыемстве «Ліноўскае» працуюць увесь светлавы дзень

Земляробы ААТ «Ліноўскае» Пружанскага раёна ўжо амаль тры тыдні шчыруюць у полі. Масавая сяўба пачалася 18 сакавіка. А да гэтага влі работы па падрыхтоўцы глебы: ворыва, культывацыя, унясенне арганікі, адначасова вялася падкормка азімых траў — адным словам, звычайныя веснавыя клопаты. Падкормку азімых збожжавых і азімага рапусу ўжо завяршылі, днямі пачнецца другая падкормка.

— З 18 сакавіка рэжымам работы стаў поўны светлавы дзень — з сямі да 19 гадзін, — гаворыць кіраўнік гаспадаркі Васіль КАЗЬМЯРЧУК. — У полі на ўсіх работах цяпер задзейнічана паўтара дзясятка механізатараў, працуюць вадзіцелі. Проста ў поле дастаўляем ім гарачы абеды. Сістэма ўзаемадзеяння ўсіх службаў падчас адказных кампаній адпрацаваная гадамі — кожны адказвае за свой участак работы. Што важна, кадры мы забяспечаны. Тэхніка была своечасова адрамантаваная зямой, угнаенні пад тэрбу назапашаны. З восені пад раннія яравыя палі былі

ўзараныя, арганіка ўнесена. Працуем цяпер, азіраючыся толькі на нябесную канцылярыю. У нас глебы пясчаныя, дзе-нідзе яшчэ вада стаіць, з цяжкай тэхнікай не ўлезеш. А потым выглынула сонейка, літаральна за некалькі гадзін падсушыла, і ўжо пыліць за трактарам. Трэба хутка ўлавіць момант і пасеяць, пакуль зусім не высушыла зямлю.

Ранні яравы клін у гаспадарцы складае 630 гектараў. Пры спрыяльным надвор'і можна засяваць да 60 гектараў у дзень, такім чынам, за сем-восем дзён у «Ліноўскім» плануецца закончыць сяўбу ранніх яравых. А тады прыступяць да сяўбы куку-

рузы, рапусу, проса, грэчкі, шматгадовых траў — усяго гэтай вясной будзе засеяна 2300 гектараў.

Паводле слоў кіраўніка гаспадаркі, летась раннія яравыя падвялі, бо з вясны стаяла засуха. А для пясчаных глеб гэта цяжкае выпрабаванне. Праўда, азімыя збожжавыя далі добры ўраджай. За кошт гэтага і склаўся баланс. Жывёлагадоўчая галіна цалкам забяспечаная ўласным збожжам да новага ўраджаю, купляць не давядзецца. Дзяржазакс выканалі на 100 працэнтаў. Цяпер у Лінове спадзюцца, што надвор'е сёлета будзе больш спрыяльным, і раннія яравыя таксама парадуюць.

Варта сказаць, што сельгаспрадпрыемства «Лінова» не гігант, але і не малое, усяго маецца 6091 гектар сельгасугоддзяў. Каб аб'ехаць з аднаго канца ў другі, трэба пераадолець 40 кіламетраў, гаспадарка мяжуе з Кобрынскім і Бярозаўскім раёнамі.

На тэрыторыі размешчана дзесяць населеных пунктаў. Вытворчасць падзелена на дзве бригады.

З дырэктарам адкрытага акцыянернага таварыства накіроўваемся ў першую вытворчую бригаду. Яе бригадзіра Сяргея Кавалевіча застаём у полі, дзе вядзецца сяўба яравага трыцкале. На сяўбе працуе механізатар Аляксандр Дзямчук. Яму даверылі новы пасяўны аграгат, які гаспадарка набыла ў канцы мінулага года. Гэтая магутная сямка прычэпленая да «Джон Дзіра», які працуе на палях ужо 19-ы год.

Брыгадзір Сяргей Кавалевіч гаворыць, што поле плошчай у 30 гектараў такой тэхніцы — на дзень работы: «Тут была загадыя праведзена культывацыя. Унесены азотныя ўгнаенні. Аляксандр пачаў сеець учора з вечара. Сёння тут нават на цэлы дзень яму работы не хопіць». Сам Аляксандр Дзямчук адзначае, што работа для

Механізатар Аляксандр ДЗЯМЧУК.

яго прывычная: «Працую ў гаспадарцы механізатарам 13 гадоў. На сяўбе з першага дня. Тут скончу, пераеду на другое поле».

Брыгадзір ахарактарызаваў Аляксандра як аднаго з найлепшых механізатараў гаспадаркі: на сяўбе ён працуе шмат гадоў, якасць работы, як той казаў, гарантаная. За ім правярць не трэба. Раней у сезон уборкі садзіўся на камбайн, дзе паказваў добрыя вынікі. А цяпер увесь год працуе на «Джон Дзіры», гэтая тэхніка заўсёды запатрабаваная.

Вадзіцель Алег Пышко падвез насенне на сваім МАЗе, ён суправаджае пасяўны аграгат, каб не было ні хвіліні прастою. Час дарагі на пасяўной.

«Усё, тут пасеялі, застаецца чакаць ураджаю, — падсумоўвае Васіль Казьмярчук. — Далей спадзяванне на марапрыемствы, якія прадугледжаны тэхналогіяй падкормкі, абароне раслін, а яшчэ на дождж, які ў пару напоіць пасевы».

Святлана ЯСКЕВІЧ,
фота аўтара.

Пружанскі раён.

СОНЦА ДЫКТУЕ РАСКЛАД

Гаспадаркі паўночнага рэгіёна пакрысе пачынаюць новы вясенне-палявы сезон. На ўчарашнюю раніцу на Віцебшчыне пад яравую сяўбу ўзарана больш чым 20 тысяч гектараў, раннія яравыя збожжавыя і зернебабовыя культуры пасеяны на плошчы 2,34 тысячы гектараў. Але да масавай сяўбы ў сельгаспрадпрыемствах вобласці плануецца прыступіць у першых чыслах красавіка — пакуль надвор'е зрабіць гэтага не дазваляе.

Па словах начальніка ўпраўлення земляробства, раслінаводства і кормавтворчасці камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні аблвыканкама Віталія ВАРАБ'ЁВА, вясной запланавана пасеяць 141,5 тысячы гектараў яравых збожжавых культур і 21,5 тысячы рапусу. Лён плануецца на 11 тысяч гектараў, крыху больш за 100 тысяч адведзена пад кукурузу.

Зараз актыўна вядзецца падкормка азімых збожжавых, сенажаці і пашы, уносяцца арганічныя ўгнаенні. Восенню на палях паўночнага рэгіёна было пасеяна 222 тысячы гектараў азімых збожжавых і 64 тысячы гектараў крыжакветных культур.

Нягледзячы на тое што многія палі пераўліваюцца, дванаццаць раёнаў вобласці ўжо прыступілі да сяўбы яравых. Робяць гэта выбарачна, на больш лёгкіх землях. Найбольш актыўна працуюць лепяльчаны і земляробы Віцебскага раёна.

Адным з першых у вобласці на вясеннюю сяўбу выйшла сельскагаспадарчае ўнітарнае прадпрыемства «Ліпаўчы», першае зерне ў глебу Прыдзвіння тут паклалі яшчэ 19 сакавіка. Па словах выконваючага абавязкі дырэктара СУП «Ліпаўчы» Ірыны Хра-

Механізатары Сяргей КАСЦЮКОВІЧ і Іван БУЙНІЦКІ.

пянкавай, гэтай вясной аграарыям трэба пасеяць 250 гектараў зернебабовых культур, 290 — яравых збожжавых, 2200 — кукурузы. Пад шматгадовыя і адналетнія травы адведзена 2200 і 800 гектараў адпаведна. Старт пасяўной кампаніі даверылі аднаму з найлепшых трактарыстаў-машыністаў гаспадаркі Леаніду Дашкевічу.

У сельскагаспадарчым вытворчым філіяле «Заазер'е» ААТ «Віцебскі мясакамбінат» да падрыхтоўкі глебы падыходзяць з асабліва адказнасцю. Лепельскія аграрыі ўпэўнены: ад узорвання залежыць не толькі ўсходжасць, але і якасць хлебных каласоў. Па словах агранома гаспадаркі Аляксандра Міхалы, земляробы ўзаралі пад яравыя культуры 940 гектараў, цяпер актыўна ідзе падкормка азімых збожжавых і крыжакветных, ужо апрацавана больш як тысяча гектараў. Працягваецца падкормка шматгадовых траў і лугалашных палеткаў — 1120 гектараў.

Для механізатараў СВФ «Заазер'е» Сяргея Касцюковіча і Івана Буйніцкага зара наступіла гарачая пара. За 10-гадовы працоўны стаж мужчыны прайшлі на тэхні-

цы ўсе цяжкія і лёгкія палі гаспадаркі, таму менавіта ім давараюць узорванне пад будучы ўраджай. Працаўнікі ведаюць, што з іх лёгкай рукі пачынаецца будучы намот, таму да справы сваёй падыходзяць адказна, выкарыстоўваюць кожны сонечны дзень.

Сельгаспрадпрыемства «Полацк-Мілк» сёлета адным з першых на Полаччыне прыступіла да ўзорвання. У гаспадаркі вялікія палі ў Начы і Рудні, тэрытарыяльна аддаленыя значна, таму работы выконваюць паступова на кожным з участкаў, перавозячы механізатараў і тэхніку. Па словах дырэктара Вадзіма Ляха, 267 гектараў адведзена пад яравыя, 650 — пад кукурузу ў сувязі з недахопам кармоў. Летась у якасці эксперыменту палаяцца аграрыі пасадзілі алейную рэздуку, яна дала 150 цэнтнераў з гектара, таму сёлета таксама плануецца пасадзіць гэту кармавую культуру. У гэтым сезоне плануецца рабіць стаўку на люцэрну і канюшын. А першымі да сяўбы яравых збожжавых на Полаччыне прыступілі СУП «Блізніца» і ААТ «Кушлікі».

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
Фота «Лепельскі край».

Да ранняга выхаду ГАТОВЫЯ

Пасяўная ва «Урачанскім» стартвала на тры тыдні раней за пярэдня

У суботу, 23 сакавіка, у Магілёўскай вобласці да пасяўной далучылася ААТ «Урачанскі» Слаўгарадскага раёна. Гаспадарка спецыялізуецца на жывёлагадоўлі і цалкам забяспечвае сябе кармамі. Агульная плошча яе тэрыторыі складае каля тры тысяч гектараў. Пад раннія яравыя культуры задзейнічана 650 гектараў. Першыя 300 гектараў ужо засяваюцца ўсём.

— Спатрэбіцца дзён восем, — мяркуе старшыня гаспадаркі Уладзіслаў АДАМЧАНКА. — У рабоце задзейнічаны ўсе, у тым ліку 22 механізатары, працуюць хто на плузе, хто на баране, хто на сеецях. З пачаткам пасяўной пераходзім на рэжым з 7.00 да 19.00 з перапынкамі на абед. Да восені пра выхадныя трэба будзе забыцца. Пасля пасяўной пачнецца корманарыхтоўка, потым уборка зерневых, яравых, закладка сіласу.

Тэхніку гаспадарка забяспечана на 100 працэнтаў. Сёлета вобласць выдзеліла сродкі на закупку энерганасчанага трактара «Беларус 3522». Ён задзейнічаны на пасяўной разам з яшчэ

трыма энерганасчанымі машынамі сельгаспрадпрыемства. Тэхніка магутная, дазваляе скараціць тэрміны пасяўной удвая ў параўнанні са звычайнымі трактарамі.

З насеннем таксама няма праблем. Летась гаспадарка закупіла ў гадавальніку Магілёўскага раёна элітнае насенне аўса і заклала свой гадавальнік на болей чым 300 гектарах. Было сабрано 100 тон вораху, з якога пасля ачысткі атрымалася 76 тон элітнага насення.

Пасяўную гаспадарка пачынае сёлета на 2,5-3 тыдні раней. Такой ранняй вясны, жакуць мясцовыя аграрыі, даўно не было. Але гэта на застала іх зняжэцку. Як запэўнівае кіраўнік, ужо ў снежні была поўная забяспечанасць насеннем, а тэхніка ў стадыі гатоваўнасці знаходзілася з пачатку лютага.

— Снег сёлета сышоў вельмі рана, і вільгаць — таксама, — кажа Уладзіслаў Адамчанка. — Гэта дазваляе раней пачаць і ўкласціся ў аптымальныя тэрміны. Нешта мяняць не прыйшлося. Усё ідзе па плане.

Што датычыцца азімых, то яны пакуль радуюць. Галоўнае, каб не абрынуліся нечаканыя мразы.

— Рапс ужо ва ўсю залежыне, — кажа сурозмоўнік. — Сёлета нам выдзелілі новы аграгат «Раса», які даў магчымасць своечасова падкарміць азімыя зерневыя.

Як паведамілі ў Камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага аблвыканкама, сёлета вясенні пасевы ранніх яравых стартваў з Быхаўскага раёна. За ім падключыліся астатнія. Па словах начальніка ўпраўлення інтэнсіфікацыі раслінаводства Магілёўскага аблсельгасхарча Ліліі Гулінскай, на 25 сакавіка было ўзарана болей чым 37,9 тысячы гектараў ад агульнай плошчы — 21 ад задання. Унесена арганікі на палеткі болей чым 2,3 мільёна тон — 44 ад вывезенага. Падкормка азімых зерневых культур праведзена на плошчы 162,6 тысячы гектараў (70 ад плана), азімага рапусу на плошчы 20,1 тысячы гектараў (33%), шматгадовых траў на плошчы 80,9 тысячы гектараў (52%).

Нэлі ЗІГУЛЯ.

НАРОДНЫ АБРАД — У ПАШАНЕ

Некаторыя гаспадаркі Гродзенскай вобласці выйшлі на поле з «Засеўкамі»

У Гродзенскай вобласці ярвымі культурамі засеяна каля 20 % плошчы. У вясновых работах задзейнічаны ўсе гаспадаркі рэгіёна. І калі паўночныя толькі падступаюцца да сяўбы — рыхтуюць глебу, уносяць угнаенні, цэнтральныя і паўднёвыя нарошчваюць тэмпы работ.

ПАД УВАГАЙ — КАРМАВЫ КЛІН

Як паведаміў начальнік упраўлення раслінаводства камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванню Гродзенскага аблвыканкама Сяргей РУДЗІНСКІ, у наўнясці ёсць насенны матэрыял па ўсіх зерневых і зернебабовых культурах. Іх агульная колькасць дасягае амаль 34 тысячы тон, што складае 144 % патрэбы. Поўнасцю забяспечаны насенны фонд лёну, цукровых буракоў, бульбы. Амаль поўнасцю закуплена насенне травяных культур і кукурузы.

Структура пасяўных плошчаў змянілася, але не істотна. Амаль на пяць тысяч гектараў павялічыліся пасевы азімых культур. За кошт скарачэння ярвых зерневых пашыраны плошчы пад азімы ячмень. У цэлым зерневы клін застаецца стабільным.

Крыху зменшыліся плошчы пад бульбу. Яе вырошчванне з-за нізкай запатрабаванасці становіцца нявыгадным. Між тым у аграрным упраўленні запэўнілі, што гэта не будзе адбывацца на спахвіду і не прывядзе да дэфіцыту другога хлеба.

У сёлетняй веснавой кампаніі вельмі важнае значэнне будзе надавацца вытворчасці травяных кармоў, адзначаў Сяргей Рудзін-

Абрад «Засеўкі» ў гаспадарцы «Галынка».

скі. Іх аб'ём плануецца павялічыць на 15 %. Аднак, будучы расці і плошчы. Калі летась люцэрна была пасеяна на 22 тысячч гектарах, сёлета гэта плошча дасягне 72 тысячч. Яшчэ 55 тысячч гектараў адведзена пад зялёную масу.

Сёлета ўпершыню на палях сельгаспадарак з'явіцца новая кармавая культура — белы лубін. Шэраг раёнаў працягнуць сеяць сою і гарох. Гэтыя культуры дапамогуць забяспечыць жывёлагадоўлю ўласным бялком.

ЗГОДНА З ТРАДЫЦЫЯЙ

Некаторыя гаспадаркі з году ў год пачынаюць пасяўную кампанію народным абрадам «Засеўкі». У іх ліку — дзяржаўнае сельгаспрад-

прыемства «Галынка» Зэльвенскага раёна. Са словамі ўдзячнасці зямлі быў дадзены старт пасяўной кампаніі — 2024. У «Засеўках» прынялі ўдзел работнікі сельгаспрадпрыемства сумесна са спецыялістамі раённага цэнтара культур.

Першае зерне сеецца ўручную са словамі благаславення і пажаданнямі добрых і моцных парасткаў. Шматвяковы вопыт гаспадарка спалучае з сучаснымі тэхналогіямі. Сёлета тут плануецца засеяць 9 тысяч гектараў раллі. Як і ў цэлым па вобласці, увага — на кармы. На гэта скіравана і работа аграрнамічнай службы прадпрыемства. Амаль палову займаюць зерневыя і зернебабовыя культуры.

Летась удалося атрымаць 25 тысяч тон пры ўраджайнасці 56,6 ц/га. Добра ўраджалі таксама цукровыя буракі і бульба.

Сёлета аграры Куп «Галынка» пачалі пасяўную кампанію з высокапрадукцыйным насеннем, магутнай тэхнікай і добраадуманымі механізатарамі. Яравы клін будзе засеяны на 3,6 тысячч гектарах. Вядзецца пасеву ранніх зерневых і зернебабовых.

АБМІНАЮЧЫ ПЕРАШКОДЫ

Некалькі дзён таму пачалі сяўбу ў СВК «Путрышкі» Гродзенскага раёна. Умовы работы тут няпростыя. Тэрыторыя гаспадаркі мяжуе з ваколіцай абласнога цэнтра. Гэта ўносіць карэктывы ў стан палёў.

Больш чым трэцяя іх частка прыпадае на даволі праблемную канфігурацыю. Гэта звязана з узгоркамі і дарожнымі магістраламі, якія разрэзваюць палі на часткі. А яшчэ тут знаходзіцца шмат электрычных слупоў. На адным полі ў 20 гектараў іх налічваецца 120. На некаторых — па паўсотні такіх слупоў і падземных калодзежаў. Вось на адным з іх і пачаліся пасевы ярвых культур, пад якія ў гаспадарцы адведзена 650 гектараў. Асноўныя плошчы — больш за 800 гектараў — пад азімыя.

Па словах загадчыка ўчастка Аляксандра ЗАБЕНА, на вясенняй пасяўной задзейнічаны дзве высокатэхналагічныя сеецкі з магутнымі трактарамі «Беларус». Механізатары працуюць не першы год і добра ведаюць асаблівасці палёў. Пачалі з аўса. Гэта культура летась паказала сябе нядрэнна — атрымана 60 ц/га.

Для гаспадаркі важна спрацаваць як мага лепш. Тут спецыялізуюцца на вырошчванні насення. Большая частка ідзе на рэалізацыю. Напрыклад, летась было прададзена каля дзвюх тысяч тон. Атрымана амаль два мільёны рублёў.

Спецыяліст сельгаспрадпрыемства заўважае, што 80 % насення — беларускай селекцыі. Доследная гаспадарка між тым эксперыментуе і з замежнымі сартамі. Асаблівая увага ў вырошчванні ўраджаю — якасці глебы і ўтрыманню вільгаці.

Усяго ў Гродзенскай вобласці пад ярвыя культуры адведзена амаль 313 тысяч гектараў плошчы, з іх пад ранняй яравыя — 83 тысячч га.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота з адкрытых крыніц.

ПАЛЯВЫ ДЭСАНТ ГАСТЭЛАЙЦАЎ

На палі пад Мінскам уносяць арганіку

Флагман беларускай сельскай гаспадаркі ААТ «Гастэлаўскае» — шматпрофільнае прадпрыемства, якое спецыялізуецца на мяса-малочнай жывёлагадоўлі і раслінаводстве, мае статус племянной сельскагаспадарчай арганізацыі. ААТ «Гастэлаўскае» — гаспадарка параўнальна невялікая: плошча сельскагаспадарчых угоддзяў складае 3817 гектараў, пад раллэй занята 3532 гектары.

На плошчы звыш 1000 гектараў вырошчваюць збожжавыя, цукровыя буракі займаюць да 300 гектараў, рапс — звыш 400. Бульбы

У Мінскай вобласці на 25 сакавіка пасеяна больш як 10 працэнтаў ярвых і больш як 15 працэнтаў траў ад агульнага аб'ёму адведзеных плошчаў. Усе раёны цэнтральнага рэгіёна пачалі сяўбу ярвых збожжавых культур. Высокімі тэмпамі вядзецца ўнясенне арганічных угнаенняў. Гэты від работ выкананы на 50 і больш працэнтаў — каля 6 мільёнаў тон унесенай арганікі. На большай частцы запланаваных плошчаў праведзена аперация па закрыцці вільгаці, а гэта больш за 290 тысяч гектараў. Завершана падкормка азімых збожжавых культур і азімага рапсу, якія займаюць каля 500 тысяч гектараў.

тут садзяць да 50 га. У гэтым годзе плошчы пад «другі хлеб» будуць зменшаны, бо цяжасці былі пры збыце гэтага караняплода. Між тым прадпрыемства традыцыйна паказвае вынікі сусветнага ўзроўню, уносіць немалы кавалак у рэспубліканскі карваі кожнага года.

Вясна-2024 — адпраўны пункт на шляху да гастэлаўскага выніку. Па колькасці сельгастэхнікі брэндавых вытворцаў (нашага МТЗ і

не толькі) на невялікім полі, якое непадалёку ад Мачулішчаў, можна меркаваць пра руплівую працу па ўнясенні арганічных угнаенняў. Маштабная падрыхтоўка пасяўных угоддзяў у разгары.

— Тут, на 11 гектарах, будзем вырошчваць кукурузу. Арганікі ўнеслі 80 тон на гектар, на ўсё поле прыйдзеца каля 900 тон. Кукурузы плануем засеяць каля паўтары — дзве тысячы гектараў. Па астатніх культурах таксама работы многа, бо вясновы дзень год корміць, — пракаментаваў палявую сітуацыю арганом Генадзь КРАСОЎСКІ.

Тамара ХАМЦЭВІЧ,
фота аўтара.
Мінскі раён.

Не згубіць момант

На Гомельшчыне гаспадаркі масава праводзяць веснавую пасяўную. Да сяўбы ранніх ярвых збожжавых і зернебабовых культур прыступілі гаспадаркі ўсіх раёнаў рэгіёна. Ход пасяўной кампаніі, распачатай у вобласці, прааналізаваў на апаратнай нарадзе старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван Крупко.

На пачатак тыдня на Гомельшчыне раннімі ярвымі зерневымі і зернебабовымі культурамі (без уліку проса, грэчкі, кукурузы) засеяна звыш 11 тысяч гектараў, што склала 11 % ад запланаванага. Лідзіруюць па тэмпах пасяўных работ аграры Мазырскага і Нараўлянскага раёнаў. Тут на пачатак тыдня ўжо правялі вясновы сеў на больш як 40 працэнтах запланаваных плошчах. Вывучаюцца па тэмпах сяўбы ў вобласці таксама аграры Гомельскага, Хойніцкага і Калінкавіцкага раёнаў.

Працягваецца падкормка азімых зерневых. У цэлым па вобласці гэтая пазіцыя вясновых палёвых работ выканана амаль напалову. На пачатак тыдня гаспадаркамі праведзена падкормка азімага рапсу на амаль 70 % плошчаў. Аграры Светлагорскага раёна гэтыя работы ўвогуле ўжо завяршылі.

Надзённы клопат працаўнікоў на палях — закрыць вільгаць і ўзараць глебу. Сельгасарганізацыямі вобласці праведзена веснавое ўзворванне на плошчы звыш 42 тысяч гектараў. Па закрыцці вільгаці выкананы работы на плошчы звыш 67 тысяч гектараў.

Як адзначаў падчас нарады першы намеснік старшыні аблвыканкама Дзмітрый

ПЕТРАЖЫЦКІ, што па выкананні бягучых веснавых палёвых работ — закрыцці вільгаці, падрыхтоўцы глебы, узворванні, тэмпах сяўбы ярвых, падкормцы азімых збожжавых культур, рапсу, унясенні арганічных угнаенняў — цяпер можна даваць ацэнку работы аграрыў у раёнах. Паскорыцца ў правядзенні розных пазіцый гэтых работ, як адзначылі на нарадзе ў аблвыканкаме, трэба Лоеўскаму, Добрушскаму, Кармянскаму, Веткаўскаму і Рэчыцкаму раёнам.

Як звярнуў увагу аграрыў Гомельшчыны старшыня аблвыканкама Іван КРУПКО, галоўная задача — правесці веснавую палёвую кампанію ў аптымальныя тэхналагічныя тэрміны. Кіраўнік рэгіёна зрабіў асаблівы акцэнт на гаўтоўнасці сельскагаспадарчай тэхнікі. Гэты паказчык на пачатак тыдня склаў 95 працэнтаў.

— Да канца тыдня ва ўсіх гаспадарках вобласці машыны павінны прайсці дзяржаўны тэхнагляд, — падкрэсліў Іван Крупко. — Асноўная маса тэхнікі гатова. І з ёй можна правесці пасяўную без усялякай напругі. Трэба толькі якасна арганізаваць працэс, з пэўнымі тэрмінамі. Варта з кожным днём нарошчваць тэмпы і не губляць ніводнага моманту.

Наталія КАПРЫЛЕНКА,
фота аўтара.

Галоўныя фактары — аб'ектыўнасць і справядлівасць

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— **Юрый Іванавіч, час ляціць хутка. Не за гарамі самая галоўная пара для выпускнікоў школ і абітурыентаў — цэнтралізаваныя іспыт і тэсціраванне. Як вы ацэньваеце гатоўнасць да іх?**

— Калі падводзіць падрэзні вынікі, у цэлым на рэпетыцыйна-цэнтралізаванага экзамену былі паказаны даволі добрыя веды. Школьнікі выйшлі на сярэдні бал больш за 50. Па асобных прадметах ён набліжаўся і да 60, 223 будучыя выпускнікі паказалі 100-бальныя вынікі. Былі і вельмі слабыя работы з нулявымі баламі. 35 чалавек не прайшлі выпрабавання, і гэта зусім няшмат. Трэба ўлічваць і тое, што школьнікі на гэтай рэпетыцыйнай спробе спрабуюць сябе, вызначаюцца з профільным прадметам. І яшчэ толькі завяршаюць школьную праграму.

— **Рэпетыцыйны экзамен праходзіць ужо другі год. Як мяняюцца вынікі ад этапу да этапу. І ці ёсць прагрэс?**

— Відавочна, што вынікі становяцца ўсё лепшыя, расце колькасць стабільнікаў, добрых вынікаў, а дрэнных памяншаецца. Гэта дае падставу зрабіць выснову, што школьнікі сур'ёзна думаюць над тым, што балы за выпускныя экзамены — не проста набор лічбаў у атэстаце, а іх пропуск у далейшае жыццё, будучую прафесію і поспех. Рыхтуюцца сур'ёзна.

— **А як самі школьнікі ставяцца да рэпетыцыйнага выпрабавання? Ці няма незадаволеных бацькоў: дадатковыя нагрузкі, стрэс...**

— Заўсёды будуць тыя, хто не задаволены, але не самі працэсам і яго арганізацыяй, а адзнакай за экзамен ці тэсціраванне. Самі школьнікі гэты фармат прынялі з натхненнем — такое ж выпрабаванне іх чакае наперадзе. А яны ўжо павывалі ў адпаведным становішчы. І, такім чынам, не толькі

Дырэктар рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Юрый МІКСЮК.

правярылі свае веды і ў далейшым маюць час і магчымасць устараніць прабелы, але і падрыхтавацца да галоўнага — цэнтралізаваных экзаменаў і тэсціравання.

Калі вярнуцца да вынікаў, то для большасці яны чаканыя, бо кожны ведае свой узровень, свае моцныя і слабыя бакі. Часцей вучні да экзамену рыхтуюцца добра сумленна.

Рэпетыцыйна-цэнтралізаванага экзамену — гэта ў цэлым вялікая карысць для ўсіх удзельнікаў, як для навучэнцаў, так і для арганізатараў, для тых, хто дае пляцоўкі для праходжання выпрабавання. У гэтым годзе ў Беларусі дзейнічаюць 144 пункты, дзе праходзілі рэпетыцыйны ЦЭ. Гэта шмат. Сёлета ў працэс уцягнуты новыя выкладчыкі, арганізатары. Вядома, пытанні ўзнікаюць, у асноўным тэхнічнага характару. Таму і нам важны гэты дадатковы час, каб мы змаглі ўбачыць нейкія вузлы месцы і ліквідаваць праблемы, каб усё працесна на належным узроўні, у належных умовах.

Што датычыцца выпускнікоў, то яны, акрамя іншага, на рэпетыцыйным ЦЭ могуць ацаніць псіхалагічную атмасферу тэсціравання, адпрацаваць важныя арганізацыйныя і тэхнічныя нюансы, напрыклад, тэхналогію запавування бланка, адмены адказу і гэтак далей, каб падчас здачы экзамену сканцэнтравана толькі на гэтым.

— **Маркючы па тым, што вы ўжо расказалі, рэпетыцыйны ЦЭ паказала шмат плюсоў і будзе прадоўжана ў далейшым.**

— Гэта практыка паспяхова працягваецца ўжо другі год. Некалькі слоў непасрэдна аб цэнтралізаваных іспытах і тэсціраванні. Цэнтралізаваныя экзамены даў школьнікам магчымасць выбару профільнага прадмета для вынікавай атэстацыі, знізіў школьнікам нагрузку, прывёў формы здачы выпускных і ўступных экзаменаў да адной роўніцы. ЦТ і ЦЭ забяспечваюць незалежную ацэнку ведаў.

— **Аднак сёння часта гучаць прапановы вярнуцца да ранейшых форм здачы экзаменаў.**

або прадзятая адносіны экзаменатара. Тэсціраванне падобныя моманты выключае. Таксама выключаецца несправядлівы фактар шанцавання.

— **З тым, пагадзіцеся, вопытны выкладчык-экзаменатар здольны з першага погляду вызначыць, што перад ім будучы спецыяліст. І нават калі сітуацыя для абітурыента складваецца не зусім удаля, ён можа даць яму шанец.**

— Гэта калі пашанца і экзамен будзе прымаць менавіта такі выкладчык.

Але сёння выбудавана шмат траекторый паступлення ў ВНУ адораных школьнікаў. Гэта рэспубліканская і рэгіянальныя алімпіяды, якія правадзяць ВНУ. Гэта Нацыянальны дзіцячы тэхнапарк і іншыя лакацыі для таленавітых дзяцей. Ёсць шмат магчымасцяў прадэманстраваць свае здольнасці, паказаць вынікі, вылучыцца, перамагчы. І атрымаць заслужаны прэферэнцыі пры паступленні ў ВНУ. Такія моманты акрамя кампенсуюць фармалізаваны падыход пры цэнтралізаваным тэсціраванні.

— **Экзаменацыйныя тэсты не выходзяць за школьную праграму. Гэта, дарэчы, вельмі важнае патрабаванне, якое мы забяспечваем. Таму звычайныя ведаў школьнай праграмы дастаткова. Абнавіць, асвяжыць іх, запуючы наяўныя прабелы — усё гэта вучань школы можа зрабіць самастойна напярэдадні іспыту. А вось вучыцца на працягу ўсіх школьных гадоў трэба сістэматычна, з цікавасцю, каб атрымаць сур'ёзныя і глыбокія веды. Тады і праблем не будзе ні з выпускным экзаменам, ні з цэнтралізаваным тэсціраваннем.**

— **Ці рыхтуе інстытут яшчэ нейкія змены ў працэс ЦЭ і ЦТ у найбліжэйшай будучыні?**

— Найлепшая навіна для выпускнікоў і абітурыентаў — гэта адсутнасць якіх-небудзь новаўвядзенняў. Работа ў нас вядзецца ўвесь час. Накіравана яна на якасць тэстаў, якія павінны быць на годным узроўні, не выходзяць за школьную праграму. Форма падачы пытанняў для школьнікаў таксама павінна быць ім знаяма. Наша мэта — максімальна дапамагчы ім паказаць свае веды і стварыць для гэтага ўсе неабходныя ўмовы.

— **І апошняе. Што вы пажадаеце беларускім выпускнікам 2024 года, іх настаўнікам і бацькам?**

— Выпускнікам — пастахаў і добрага баявога настрою. Напярэдадні экзамену адпачыць. Не губляць і ўмець супакойцца. Глыбока ўдыхнуць, павольна выдыхнуць і працягнуць работу.

Настаўнікам жадаю атрымаць радасць і задавальненне ад вынікаў сваёй працы і экзаменаў вучняў: яны будучы, вядома, розныя, але заслужаныя. Чаканья і нечаканья — у найлепшым сэнсе.

Бацькам — не хвалявацца, таму што веды вашых дзяцей будуць ацэненыя справядліва і аб'ектыўна.

Алена ВІНАГРАДАВА.

Фота БІЛТА

— **Ідэальнай сістэмы ацэнкі ведаў не існуе, таму да гэтага часу і працягваюцца дыскусіі. Калі казаць аб тэставай форме іспытаў, то галоўная яе перавага — здольнасць вырашыць адну з найважнейшых задач забеспячэння роўных умоў здачы экзаменаў для ўсіх. І, што яшчэ вельмі важна, адсутнічае суб'ектыўны фактар. Успомніце, колькі было спрэчак, крыўд, абвінавачванняў у прадзятасці, калі выпускнікі і абітурыенты здавалі іспыты пісьмова. Здаралася і тае, калі адзнаку за экзамен маглі паставіць дрэнны настрой**

А калі не?.. Стрэс, нервы, камунікатыўныя праблемы таксама могуць паўплываць на адзнаку пры вуснай здачы іспыту. У гэтым плане ў тэсціраванні ёсць плюс — рэжым тэставага выпрабавання. У залежнасці ад прадмета час праходжання тэста вар'іруецца ад паўтары да трох з паловай гадзіны. За гэты час выпускнікі ці абітурыенты можа сабрацца, супакойцца, прывесці свае нервы і думкі ў парадак.

Згодны з вамі: пры тэсціраванні няма магчымасці прадэманстраваць логіку разваг, паказаць сваё нестандартнае мысленне.

— **Пры якіх умовах школьнік можа не атрымаць атэстат?**

— Калі выніковая лічба хача б па адным прадмеце будзе меншая за тры балы. Але тым, хто ўсё ж захоча атрымаць дакумент і працягнуць вучобу далей, не варта адчайвацца — можна паўтарыць выпрабаванне праз год. Але лепш, вядома, пастарацца і атрымаць станоўчую адзнаку адразу, каб пакінуць школьныя сцены разам са сваімі аднакласнікамі.

— **Калі, на вашу думку, школьніку трэба прыступіць да падрыхтоўкі да ЦЭ?**

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У ШЗА назвалі сітуацыю з мігрантамі пагрозай нацыянальнай бяспецы

Кіраўнік пагранічнай патрульнай службы ШЗА Джэйсан Оўэнс назваў сітуацыю, якая складваецца на паўднёвай граніцы краіны, пагрозай нацыянальнай бяспецы. Аб гэтым паведаміла ТАСС

са спасылкай на тэлеканал CBS. Прадстаўнік ведамства адзначыў, што колькасць выпадкаў затрымання мігрантаў на граніцы з пачатку 2024 фінансаванага года, які стартваў у ШЗА ў кастрычніку 2023-га, паступова набліжаецца да мільёна. «Гэта пагроза, і яны выкарыстоўваюць нашу ўразлівасць», — сказаў Джэйсан Оўэнс у эфіры тэлеканала CBS. Па яго меркаванні, да канца года колькасць такіх інцыдэнтаў можа склаці больш за два мільёны. «Гэта вялікая колькасць, але што сапраўды не дае мне спаць па начах, дык гэта 140 тысяч тых, каму удалося схваціць. І гэта толькі тыя выпадкі, пра якія нам вядома», — рэзюмаваў Джэйсан Оўэнс.

Прэзідэнт Малаві ўвёў падвычайнае становішча ў сувязі з наводкай

Прэзідэнт афрыканскай дзяржавы Малаві Лазарус Чаквера аб'явіў надзвычайнае становішча ў 23 з 28 раёнаў краіны ў сувязі з наводкай. Аб гэтым паведаміла ТАСС. Як адзначыла выданне Nyasa Times, з пачатку сезона дажджоў у кастрычніку мінулага года паводкі закралі большую частку дзяржавы. Лазарус Чаквера прыняў рашэнне аб увядзенні надзвычайнага становішча на падставе даклада камісіі па вывучэнні наступстваў паводкаў. Пад вадою аказаліся вялікія плошчы пасеваў сельскагаспадарчых культур. Краіна ўжо выдзеліла пацярпелым гаспадаркам дапамогу — 6,5 мільярда малавійскіх квач (прыкладна \$4 млн). Паводле напярэдняга ацэнкі спецыялістаў, фінансавая дапамога неабходна прыкладна двум мільёнам сялянскіх гаспадарак. Малавійскі лідар звярнуўся да міжнародных донараў

і няўрадавых арганізацый, заклікаўшы садзейнічаць у праадаванні іх прапозіцыяў паводкаў.

У Фінляндыі настаўнікі навучаюцца самаабароне з-за агрэсіўных паводін вучняў

У Фінляндыі настаўнікі ўсё часцей сутыкаюцца з агрэсіўнымі і неадэкватнымі паводзінамі вучняў. Падчас навучальнага працэсу школьнікі пагражаюць выкладчыкам расправай, абражаюць іх, кідаюць у іх рэчы, штурхаюць і плююць, паведамляе фінская тэлерадыё-вяшчанне Yle. У сувязі з сітуацыяй, якая склалася, некаторыя муніцыпалітэты пачалі арганізоўваць для настаўнікаў курсы па самаабароне. Трэнер, які навучае педагогаў, Яне Ахонен нагадаў пра трагічныя выпадкі, калі школьнік задушыў настаўніка, падшоўшы да яго ззаду. Паводле яго слоў, уменне супакойць буйнага вучня таксама звязана з гарантыямі бяспекі выкладчыкага саставу. Паводле даных даследавання, праведзенага Фінскім інстытутам гігіены працы, 80 працэнтаў настаўнікаў сутыкаліся з гвалтам або пагрозамі ў свой адрас на працягу працоўнай кар'еры.

Падрыхтоўка праекта «Цягнік Памяці», міжнародныя сустрэчы і работа ў калектывах

Падрабязнасці працоўнага тыдня сенатараў

• Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей Сівец правёў пасяджэнне арганізацыйнага камітэта па пытаннях падрыхтоўкі і правядзення ў 2024 годзе сумеснага беларуска-расійскага патрыятычнага культурна-асветніцкага праекта «Цягнік Памяці». Удзельнікі падрабязна абмеркавалі арганізацыйныя аспекты, звязаныя з праграмамі знаходжання ўдзельнікаў у Беларусі.

Праект стартуе ў Брэсце 21 чэрвеня 2024 года. Цягнік праедзе праз 13 гарадоў Беларусі і Расіі і фінішуе ў Мінску. У кожным горадзе плануецца насычаная культурная праграма, якая ўключае памятна-мемарыяльныя і культурна-асветніцкія мерапрыемствы, звязаныя з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны і іншымі важнымі гістарычнымі датамі Беларусі і Расіі, наведванне знакавых, памятных мясцін, ускладненне кветак да помнікаў загінулым воінам, іншыя мерапрыемствы. Сенатар ацэнтаваў увагу прысутных на неабходнасці забеспячэння высокага якаснага ўзроўню рэалізацыі праекта, конкурснага адбору ўдзельнікаў, бяспечных умоў знаходжання і аховы правапарадка, арганізацыі работ па аб'ектах грамадскага харчавання, вырабу форменнай экіпіроўкі, размяшчэння вонкавай рэкламы ў гарадах знаходжання цягніка, даступнасці інтэрнэту для ўдзельнікаў і іншага.

• Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, старшыня Гродзенскага абласнога аб'яднання прафсаюзаў Віктар Лісковіч падчас свайго дэлегацыйнага візіту ў Татарстан сустрэўся са Старшынёй Дзяржсавета Рэспублікі Татарстан Фарыдам Мухаметшыным. Адною з ключавых падзей візіту ў Татарстан стала падпісанне пагаднення аб узаемадзейні і супрацоўніцтве паміж Федэрацыяй прафсаюзаў Рэспублікі Татарстан і Гродзенскім абласным аб'яднаннем прафсаюзаў. «Дасягнуты дамоўленасці аб інфармацыйным узаемадзейні, абмене вопытам у галіне абароны сацыяльна-працоўных правоў работнікаў, а таксама ўмацавання і развіцця прафсаюзнага руху, — канкрэтызавалі парламентарыі. — Асаблівы акцэнт — на супрацоўніцтве прафсаюзнай моладзі, арганізацыі аздараўлення і адпачынку членаў прафсаюзаў і іх сем'яў. Плануем абмяняцца дэлегацыямі, праводзіць сустрэчы, семінары і канферэнцыі, што, безумоўна, будзе дабратворна ўплываць на ўзаемадзейне рэгіёнаў у цэлым, са дзейнасцю ўмацавання сяброўскіх сувязяў».

• Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, старшыня РГА «Белая Русь», старшыня Беларускай партыі «Белая Русь» Алег Раманаў узяў удзел у сустрэчы з працоўным калектывам ДВА «Белэнерга». Сенатар расказаў аб партыйным будаўніцтве ў Беларусі, азнаёміў усіх прысутных з вынікамі работ па арганізацыі і правядзенні адзінага дня галасавання, які адбыўся ў нашай краіне сёлета. Па выніках удзелу ў электаральнай кампаніі Беларускай партыі «Белая Русь» стала абсалютным лідарам па колькасці абраных дэпутатаў розных узроўняў. Напрыканцы сустрэчы Алег Раманаў урачыста ўручыў партыйныя білеты работнікам арганізацыі і пажадаў усім удзельнікам сустрэчы поспеху ў рабоце на карысць і развіццё нашай краіны.

Вераніка КАНЮТА.

«КАЛІ ТРАДЫЦЫІ БУДУЦЬ ПЕРАДАВАЦА МОЛАДЗІ, У ГЭТАГА ПРАДПРЫЕМСТВА — ЦУДОЎНАЯ БУДУЧЫНЯ»

Наталля КАЧАНОВА наведвала ААТ «Камволь»

З мэтай кантролю за выкананнем даручэнняў Прэзідэнта Старшыня Савета Рэспублікі пабывала ў цэхах, дзе азнаёмілася з вытворчай дзейнасцю прадпрыемства, пагутарыла з супрацоўнікамі. Спікер пацікавілася, ці задаволены яны умовамі працы і ці падабаецца ім тут працаваць. Упаўнаважанаму прадстаўніку кіраўніка дзяржавы ў горадзе Мінску, а таксама іншым службовым асобам, сярод якіх — старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Васіль Герасімаў і старшыня канцэрна «Беллегпрам» Таццяна Лугіна, прадэманстравалі новыя калекцыі вырабаў, што выпускаюцца на прадпрыемстве. Асобным пунктам у маршруце візіту стала наведванне дызайн-цэнтра ААТ «Камволь», дзе ствараюцца сучасныя мадэлі мужчынскага і жаночага адзення з інавацыйных высокажасных тканін. Актуальныя пытанні развіцця прадпрыемства абмеркавалі падчас нарады.

жавы ў горадзе Мінску. — Мы бачым, што спажыванне тканіны «Камволь» павялічваецца ўнутры нашай краіны. Аднак трэба больш актыўна працаваць і на экспарт».

Старшыня Савета Рэспублікі адзначыла, што на прадпрыемстве створаны цудоўны калектыв. «Тут людзі працуюць па шмат гадоў, — расказала спікер. — Я прыязджаю сюды не першы раз. Мы нават сталі добрымі знаёмымі з жанчынамі, якія працуюць тут звыш 20 гадоў. Зусім нядаўна сустрэла жанчыну, якая 46 гадоў працуе на гэтым прадпрыемстве».

Наталля Качанова лічыць важным, што на ААТ «Камволь» працуе моладзь. Па яе словах, больш вопытныя супрацоўнікі

навучаюць моладзь і з'яўляюцца ім добрымі настаўнікамі. «Радуе, што тут створана жаночая арганізацыя, людзі жывуць жыццём свайго прадпрыемства, — падзялілася спікер. — Мне заўсёды прыемна сюды прывязджаць, бо тут добры калектыв, ёсць традыцыі. Калі яны будуць перадавацца моладзі, якая сёння прыйшла сюды працаваць, вядома, у гэтага прадпрыемства — цудоўная будучыня. Але патрэбна эканоміка. Будзе добрая эканоміка, будучы і большая заработная плата, і магчымасці яшчэ пашыраць гэтую вытворчасць, выпускаць тыя пагонныя метры, якія запланаваны».

Вераніка КАНЮТА.

Меркаванне

Ачышчальнік тканін вырабаў Кацярына СЯРГЕЕВА працуе на прадпрыемстве 21 год. Гэта першае і адзінае працоўнае месца жанчыны.

«Калектыв у нас добры, умовы — таксама, — падзялілася яна. — Цёпла, гэта ж не на вуліцы працаваць. Дабірацца на работу зручна: транспарт пастаянна ідзе. Кіраўніцтва ў нас маладое, добрае. Заўсёды можна паразмаўляць на любую тэму, папрасіць парад».

За гады работы на прадпрыемстве Кацярына Сяргеева працавала на розным абсталяванні. На сучасным абсталяванні, вядома, выконваецца свае прафесійныя абавязкі больш камфортна і хутэй. Таксама яна звярнула увагу на якасць тканін, якія, дарэчы, чысцяцца ўручную. Жанчына спадзяецца, што шельпня, якую супрацоўнікі ўкладваюць у сваю працу, перадаецца пакупнікам швейных вырабаў.

Асаблівую ўвагу прадпрыемству ўдзяляе Прэзідэнт. Ён неаднаразова наведваў камвольную вытворчасць. Падчас візіту ў 2012 годзе на ААТ «Камволь» Аляксандр Лукашэнка даў канкрэтныя даручэнні па мадэрнізацыі прадпрыемства, яго далейшым развіццям.

У размове з журналістамі Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла: самае галоўнае — тыя задачы, якія былі пастаўлены Прэзідэнтам, павінны выконвацца. «Гэта прадпрыемства — адзінае ў нашай краіне, якое выпускае такія тканіны і такія шырокі асартымент, — адзначыла Наталля Качанова. — Мы павінны выйсці на тыя параметры, якія былі вызначаны раней».

Спікер верхняй палаты парламента не скрывае: пэўныя праблемныя моманты ў рабоце прадпрыемства ёсць. Таму і наведвала ААТ «Камволь» сумесна са старшынёй Камітэта дзяржаўнага кантролю, каб паглядзець, што зроблена, якія новыя віды тканін выпускаюцца, якую прадукцыю шыюць дызайн-цэнтра. Дарэчы, стварэнне апошняга з'яўляецца даручэннем кіраўніка дзяржавы. «Не проста выпускаць тканіны і аддаваць іх у продаж, а і ствараць гатовыя вырабы, што павышае дабаўленую вартасць і, адпаведна, паляпшае эканоміку на прадпрыемстве», — канкрэтызавала даручэнне Прэзідэнта Наталля Качанова і звярнула ўвагу, што вырабы, якія шыюцца дызайн-цэнтрам, карыстаюцца папулярнасцю ў нашага насельніцтва. Яна дадала, што паспяхова ажыццяўляецца і вытворчасць суконнай тканіны, якую ААТ «Камволь» пачало выпускаць у красавіку 2023 года.

Па словах спікера, асартымент тканіны, якая ствараецца на прадпрыемстве, уражвае. «Ён дастаткова шырокі, — удакладніла ўпаўнаважаная прадстаўніца кіраўніка дзяр-

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

«ВЫ — МАЯ АПОШНЯ НАДЗЕЯ»

3 якімі пытаннямі звяртаюцца ў Савет Рэспублікі і як яны вырашаюцца?

«Куды толькі ні звярталіся, нідзе дапамагчы не змаглі, спадзяёмся толькі на вас» — менавіта такія словы часта даводзіцца чуць падчас прамых тэлефонных ліній і на асабістых прыёмах грамадзян у Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай. Да яе прыходзяць з няпростымі жыццёвымі сітуацыямі і ўнушальным стосам перапісак з дзяржорганаў, якія не заўсёды бачаць канкрэтнага чалавека і яго праблему. І менавіта спікер верхняй палаты парламента часта дапамагае вырашыць пытанне. Часам яно патрабуе дадатковага вывучэння і ўнясення змен у нарматыўныя дакументы. І, як не раз падкрэслівала сама Наталля Качанова, гэта вельмі важны аспект работы кожнага члена Савета Рэспублікі і ўсёй верхняй палаты парламента — удасканальваць заканадаўства такім чынам, каб яно аблягчала і паляпшала жыццё людзей. Расказваем пра некалькі пытанняў, з якімі звярталіся ў Савет Рэспублікі і як яны вырашыліся.

УЛАСНІКІ БЕЗ ПРАВОЎ

Мінчанка Анастасія разам з мужам пабудавалі кватэру ў мікрараёне «Мінск Свет». Забудоўшчыкам была кампанія «Дана Астра». Аднак восенню мінулага года, калі дом быў здадзены, выйшаў указ, які забараняў кампаніям з замежным капіталам адчуваць уласнасць. У выніку аформіць належныя дакументы на цалкам аплачаную кватэру сям'я не магла.

— Мы не маглі распараджацца кватэрай. Па-першае, у ёй няма было прапісацца. Адпаведна «камуналка» была ў раёне 200 рублёў за кватэру ў 50 кв. м. Па-другое, кватэра без адстройвання — голы бетон, і мы не маглі пачаць яе ўладкоўваць, — кажа мінчанка.

Анастасія звярталася ў розныя інстанцыі, сярод іх Мінэканомікі, Дзяржмаёмасць, але пытанне не вырашалася, прасілі чакаць. У выніку 23 студзеня яна прыйшла на асабісты прыём грамадзян да Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай.

— Я звярнулася першапачаткова з нагоды таго, што, згодна з указам, мы не можам аформіць кватэру ва ўласнасць. Прычым мы былі не адны такія, каму аплачанае жыллё не належала.

Расказала пра сваю праблему. Наталля Іванаўна ўважліва выслухала. Апроч іншага, пацкавілася, ці задаволены мы якасцю будаўніцтва.

Трэба сказаць, што заўваг па якасці жылля ў маладой сям'і таксама хапала. Яны датычыліся і сістэмы ацяплення, і вокнаў, і ліфтаў, з якіх на той момант у 25-павярховым доме працаваў толькі адзін.

— Усе свае заўвагі па якасці будаўніцтва забудоўшчыку мы выказалі і задокументавалі падчас прыёмы. Пасля звярталіся, а нас адпраўлялі ў кіруючую кампанію, па сутнасці, у ЖЭС. Але ж не ЖЭС будаваў гэты дом, і ён не мае ніякага дачынення да якасці нашых вокнаў і сістэмы ацяплення. Праблема не вырашалася, — угадвае Анастасія. Падчас сустрэчы Наталля Іванаўна ў прысутнасці дырэктара кампаніі-збудоўшчыка дала даручэнне вырашыць пытанне і прааналізаваць выпраўленне ўсіх недахопаў па кватэры.

Яна расказвае, што літаральна на наступны дзень пасля прыёму ў Старшыні Савета Рэспублікі да новабудоўляў былі завезены вокны і пачалася паступовая іх замена адразу ў некалькіх дамах «Мінск Свету». Астатнія недахопы таксама ўстараняліся.

— Пасля нашу кватэру прымала камісія, куды ўваходзіў кіраўнік гарантыйнага аддзела «Даны». Мяне таксама запрасілі на прыёмку. Перад гэтым кватэру нават прыбрала клінінговая служба, — расказвае жанчына.

Акрамя таго, уласнікам усяго дома былі пералічаны камунальныя плацяжы за тры месяцы, пакуль яны не маглі прапісацца ў сваім жыллі.

— З 13 верасня па 31 студзеня ўсяму нашаму дому кампенсавалі пераплаты па «камуналцы», што для нас увогуле стала прыемным сюрпрызам, — расказвае мінчанка.

Ну а самае галоўнае — 14 сакавіка ва ўказ, які стаў перашкодай, былі ўнесены дапаўненні. Цяпер ён не распаўсюджваецца на нерухомасць, якая рэалізуецца фізічным асобам. І з 15 сакавіка ўласніку пачалі запрашаць на афармленне дакументаў.

— Наша сям'я вельмі ўдзячная Наталлі Іванаўне, бо пытанне вырашылася дзякуючы таму, што яна дэтална разабралася ў праблеме, адразу дала неабходныя даручэнні і ўзяла яе пад асабісты кантроль. Вельмі хутка неабходныя змены ў заканадаўства былі ўнесены, — дзеліцца жанчына.

«УДЗЯЧНЫЯ СЕНАТАРУ ЗА ЯГО ЁДЗЕЛ, СПАЧУВАННЕ І ПАДТРЫМКУ»

Звяртаюцца са сваімі праблемамі выбаршчыкі і да членаў Савета Рэспублікі. Сенатары таксама вядуць асабісты прыём грамадзян і часам асабіста вырашаюць тое ці іншае пытанне.

З падобнай сітуацыяй сутыкнуліся мінчане Дзмітрый Сямёнавіч і яго жонка Вольга Мікалаеўна. Іх 9-гадовы ўнук траўміраваўся і моцна пашкодзіў хвосцец. Лячэнне не дало жаданага выніку. Працяглы час хлопчык скардзіўся на болю.

— У паліклініцы па месцы жыхарства не было магчымасці ці жадання накіроўваць нас на дадатковыя абследаванні, — кажа Вольга Мікалаеўна.

Са сваёй праблемай мінчане вымушаны былі звярнуцца да сенатара Аляксандра Карпіцкага.

— Нягледзячы на тое што прафесар Карпіцкі вельмі заняты чалавек, бо, акрамя работы ў Савеце Рэспублікі, ён узначальвае Брэсцкую абласную бальніцу, сенатар знайшоў час унікнуць у нашу праблему і дагэтуль кантралюе, як яна вырашаецца, — расказвае Дзмітрый Сямёнавіч.

У выніку хлопчык прайшоў дадатковае палігленае абследаванне ў Брэсцкай абласной клінічнай бальніцы, яму быў пастаўлены дакладны дыягназ, дзякуючы чаму скарэжкіравана лячэнне.

— У мяне была праблема па стаматалогіі — з пратэзаваннем зубоў, яно ў мяне праходзіла складана, з доўгім зажывленнем імплантаў. І Аляксандр Сяргеевіч таксама падказаў некалькі моманты і паспрыяў вырашэнню сітуацыі, — кажа Вольга Мікалаеўна.

— Вельмі ўдзячныя сенатару Карпіцкаму за яго ўдзел, спачуванне і падтрымку, а галоўнае — за дапамогу ў нашай сітуацыі. Менавіта такія людзі, якія з'яўляюцца прыкладам служэння на карысць краіны, павінны быць у Савеце Рэспублікі, — дадае Дзмітрый Сямёнавіч.

Алена КРАВЕЦ.

НОВАЕ СКЛІКАННЕ

«Пуцёўкі» ў Парламент ад жыхароў раёнаў

На Гомельшчыне выбары ў члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь адбудуцца 4 красавіка. Члены Савета Рэспублікі ад рэгіёна будуць выбраны на сходзе з удзелам усіх дэпутатаў мясцовых Саветаў базавага ўзроўню. Адпаведнае рашэнне прынята на сумесным пасяджэнні Гомельскага аблвыканкама і абласнога Савета дэпутатаў.

Між тым на Гомельшчыне ад раёнаў і абласнога цэнтру вылучана восем кандыдатаў у члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі: Гэта Міхаіл Русы, Кацярына Зенкевіч, Андрэй Крываносаў, Людміла Салега, Ксенія Панцюхова, Юры Васільцоў, Ала Смаляк і Аляксандр Новакаў.

Так, ад Мазырскага, Петрыкаўскага і Жыткавіцкага раёнаў вылучана кандыдатура старшыні Пастаяннага камітэта Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіла Русага. Ад Рэчыцкага, Калінкавіцкага і Акцябрскага раёнаў Гомельшчыны вылучана генеральны дырэктар ААТ «Камінтэрн» Ксенія Панцюхова. Падчас сумеснага пасяджэння прэзідыумаў раённых Саветаў дэпутатаў і раённых выканаўчых камітэтаў Чачэрскага, Кармянскага і Рагачоўскага раёнаў была вылучана кандыдатура дырэктара ААТ «Ціхінічы» Юрыя Васільцова.

На сумесным пасяджэнні прэзідыумаў раённых Саветаў дэпутатаў і райвыканкамаў Ельскага, Лельчыцкага і Нараўлянскага раёнаў у члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі вылучылі кандыдатуру ваеннага камісара Гомельскай вобласці Андрэя Крываносава. Прадстаўляць у верхняй палатцы Парламента Хойніцкі, Брагінскі і Лоеўскі раёны аднагалосна была вылучана кандыдатура старшыні Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага Таварыства Чырвонага Крыжа Алы Смаляк, а Гомельскі, Добрушскі і Веткаўскі — кандыдатура генеральнага дырэктара Гомельскага гандлёва-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Фармацыя» Людмілы Салега.

Падчас сумеснага пасяджэння прэзідыума Гомельскага гарадскога Савета дэпутатаў і гарвыканкама вылучана кандыдатура генеральнага дырэктара ААТ «Гомсельмаш» Аляксандра Новакава.

Ад Буда-Кашалёўскага, Светлагорскага і Жлобінскага раёнаў у члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі восьмага склікання вылучана старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына Зенкевіч.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.
ЗВЯЗДА

На асабістых прыёмах у Савеце Рэспублікі заўжды шмат жывых чалавечых эмоцый.

Фота Віктара ВАЧЫКАВА.

НОВАЕ СКЛІКАННЕ

Урач, педагог, аграрый

На Брэстчыне кандыдатамі ў члены Савета Рэспублікі вылучана восем чалавек

На мінулым тыдні ў Пінскім райвыканкаме адбылося сумеснае пасяджэнне прэзідыума Пінскага раённага Савета дэпутатаў і Пінскага раённага выканаўчага камітэта. На парадку дня было важнае пытанне: вылучэнне кандыдата ў члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Па выніках галасавання аднагалосна вырашана вылучыць кандыдатам у члены Савета Рэспублікі васьмага склікання старшыню Брэсцкага абласнога Савета Ігара Брылевіча. У адказ Ігар Брылевіч падзякаваў удзельнікам пасяджэння за аказаны давер і адзначыў, што ўсе свае намаганні накіруе на справу паляпшэння жыцця людзей.

У гэты ж дзень на сумесным пасяджэнні прэзідыума Бярозаўскага раённага Савета і райвыканкама кандыдатам у члены Савета Рэспублікі вылучана дырэктар Бярозаўскага раённага цэнтра карэкцыйна-развівальнага навучання і рэабілітацыі Таццяна Ігнацук.

На мінулым тыдні ўсе раёны і гарады заходняга рэгіёна вызначыліся са сваімі кандыдатамі ў члены верхняй палаты парламента. Усе прапанаваныя людзі вядомыя на Брэстчыне, карыстаюцца заслужанай павагай у сваіх гарадах і раёнах. Адзін з іх — галоўны ўрач Брэсцкай абласной клінічнай бальніцы Аляксандр Карпіцкі. Аляксандр Сяргеевіч працуе сенатарам і ў сямім скліканні.

Таксама ад Брэсцкай вобласці вылучаны намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Луцкі, генеральны дырэктар РУВП «Граніт» Эдуард Гаўрыльковіч, генеральны дырэктар Брэсцкага абласнога ўнітарнага прадпрыемства «Упраўленне ЖКГ» Аляксандр Максімчук, дырэктар ААТ «Жураўліна» Пружанскага раёна Аляксандр Пішч, дырэктар мемурыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» Аляксандр Каркатадзе.

На пасяджэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў базавая ўзроўню 4 красавіка адбудзецца працэдура абрання сенатару ад першага рэгіёна.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Усе годныя людзі

У Магілёўскай вобласці завяршылася вылучэнне кандыдатаў у Савет Рэспублікі

На апошнім сумесным пасяджэнні прэзідыума Магілёўскага гарсавета дэпутатаў і Магілёўскага гарвыканкама ў ходзе таіснага галасавання кандыдатам стала галоўны рэдактар камунальнага выдавецкага ўнітарнага прадпрыемства «Інфармацыйнае агенцтва «Магілёўскія ведамасці» Ірына Петрусевіч.

У спісе кандыдатаў у верхнюю палату парламента ад Магілёўскай вобласці спрэс вядомыя людзі. Гэта першы сакратар ЦК БРСМ Аляксандр Лук'янух, генеральны дырэктар Дзяржаўнага вытворчага аб'яднання па паліве і газіфікацыі «Белпалівагаз» Аляксей Кушнарэнка, старшыня праўлення ААТ «Беларусбанк» Віктар Ананіч, дырэктар ААТ «Беларускі цэментны завод» Ігар Сяргееў, першы намеснік генеральнага дырэктара ААТ «Магілёўхімвалакно» Канстанцін Сіроцін, дырэктар ААТ «Рассвет» імя К. Арлоўскага Аляксандр Багель, старшыня Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Аляксандр Гарошкін.

— Гэта людзі, якія займаюць актыўную пазіцыю, прымаюць удзел у грамадска-палітычных мерапрыемствах, — адзначыла начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама Кацярына Музычэнка. — Яны прысутнічаюць на дыялогавых пляцоўках, удзельнічалі ў абмеркаваннях пытанняў па рэфармандме, Канстытуцыі, у падрыхтоўцы да адзінага дня галасавання. Менавіта на іх мы робім ставку ў грамадска-палітычным жыцці Магілёўскай вобласці і, спадзяёмся, цяпер яшчэ і краіны. Сярод кандыдатаў ёсць людзі, якія сваёй дзейнасцю ўжо паказалі, наколькі карыснай і плённай можа быць іх работа. Гэта Віктар Ананіч, Аляксей Кушнарэнка. Вялікі спадзяванні ўскладаем на Аляксандра Лук'януха, які ўзначальвае ў краіне маладзёжнае крыло. Ірына Петрусевіч займае ганаровае месца ў журналісцкай супольнасці, працягвае сябе як спікер, прыкладае намаганні для развіцця выдучай інфармацыйнай крыніцы вобласці — інфармацыйнага агенцтва «Магілёўскія ведамасці». Газета цікавая, насычаная, ёсць на яе старонка і крытыка, і контрматэрыялы. Наогул, усе нашы кандыдаты — годныя людзі, такія павінны быць у Савета Рэспублікі Беларускага парламента.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

МЯСЦОВАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

ДЛЯ ФІЗІЧНАЙ ФОРМЫ І ЗДАРОЎЯ

Новы трэнажорны комплекс з варкаўт-пляцоўкай з'явіўся ў аграгарадку Пружанскага раёна

Літаральна месяц таму ў Лінове адбылася значная падзея. У мясцовым парку урачыста адкрылі новы трэнажорны комплекс з варкаўт-пляцоўкай. Цяпер кожны жыхар аграгарадка, а таксама яго госць, можа зусім бясплатна пазаймацца на трэнажорах, патрэніравацца, каб палепшыць сваю фізічную форму. Гэта стала магчымым дзякуючы перамозе на конкурсе грамадзянскіх ініцыятыў, які праводзіла Брэсцкая абласная асацыяцыя мясцовых Саветаў.

Старшыня Ліноўскага сельскага Савета Таццяна МАРДАНЬ расказвае, што ў сельсавеце першапачаткова была створана ініцыятыўная група па распрацоўцы праекта ініцыятывы. Вырашылі назваць свой праект «Разам за здароўе ў аграгарадку». Мелі на ўвазе, што падобны аб'ект зможа аб'яднаць усе пакаленні жыха-

Старшыня сельскага Савета Таццяна МАРДАНЬ каля варкаўт-пляцоўкі.

«Спартыўны комплекс сапраўды выглядае сучасна, стыльна і сведчыць аб тым, што ў вёсцы дбаюць пра якасць жыцця. Вось толькі парк, у якім ён размешчаны, патрабуе пэўных укладанняў. Парк плошчай тры гектары быў закладзены ў 1988 годзе, калі вялося будаўніцтва Дома культуры. Потым, у 90-я гады, аб'ект застаўся без гаспадара. Як гэта часам здаралася ў тую пару, недзе нешта не дагледзелі ў дакументах, у выніку парк нібы зусім знік, яго сталі называць землямі агульнага карыстання.

Віталій БУСЬКО займаецца на трэнажорах.

роў — дзяцей, падлеткаў, дарослых людзей, пенсіянераў — у імкненні да ўмацавання здароўя, паляпшэння фізічнай формы. «А для дзяцей гэта яшчэ адна нагода адравацца ад любімых гаджэтаў, пазаймацца фізкультурай на свежым паветры, — гаворыць Таццяна Мікалаёўна. — Усё пералічанае абгрунтавала, падрабязна выклалі ў сваёй заяўцы. І наш праект атрымаў грант. Аб тым, што пад яго выдзелілі 60 тысяч рублёў, мы даведзеліся ў пачатку мінулага года». А калі грошы паступілі на рахунак, быў аб'яўлены тэндэр, вызначана прадпрыемства-пастаўшчык. Ім стала спецыялізаваная мінская фірма, якая прывезла і зманціравала трэнажоры, пакрыццё і абсталяванне для варкаўт-пляцоўкі.

Цяпер гэты спартыўны аб'ект складаецца з міні-варкаўт-комплексу і крытага наваеса з дзевяцію анты-вандальнымі трэнажорамі. Апошнія разлічаны на ўсе групы мышцаў.

Дарэчы, у выбары спартыўнага інвентару грамадскім экспертам быў жыхар аграгарадка Васіль Зуй. Васіль Сяргеевіч доўгі час працаваў дырэктарам спартыўнай школы, мае вялікі вопыт у спартыўнай галіне. Таксама на стадыі распрацоўкі праекта ў абмеркаванні яго актыўна ўдзельнічалі маладзёжная, ветэранская арганізацыі. А калі работы ўжо вяліся, тэхнікай для ўкладання пляцовак дапамагалі мясцовыя сельгаспрадпрыемствы, якіх на тэрыторыі сельсавета два. Такім чынам, гэта пляцоўка стала агульнай справай вёскі. І цяпер жыхары з задавальненнем ёю карыстаюцца.

Усяго ў аграгарадку Лінова стала пражываюць 1565 чалавек. Тут доўгі развітая інфраструктура. Асабліва важным выглядае размяшчэнне на тэрыторыі чыгуначнай станцыі Аранчыцы. Ёсць школа, садок, Дом культуры з бібліятэкай, пошта, гандлёвыя пункты. Людзі актыўна будуць

жылі. А калі дадаць, што летам сельніцтва фактычна падвойваецца, то можна прагназаваць, што спартыўная пляцоўка будзе надзвычай запатрабаваная.

Не прастойвае яна і цяпер. Нават зранку, калі мы са старшынёй сельскага Савета суды зазірнулі, сустрэлі ахвотных пазаймацца. Віталій Бусько, інвалід па зроку, зайшоў падкачаць мышцы. Яшчэ адзін наведвальнік распрацоўвае нагу пасля траўмы. А пасля работы на асобных трэнажорах нават невялікая чарга выстройваецца. Аб гэтым расказалі жыхары суседніх з пляцоўкай дамоў. «Часам выглядаем з акна, пакуль цікавы нам трэнажор вызваліцца, а там усё ёсць і ёсць людзі», — сказала адна жанчына. Кіраўнік мясцовай улады радуе, што нямаю пенсіянераў ацанілі новы спосаб умацавання здароўя і з задавальненнем наведваюць трэнажоры. «І хоць у нашай школе даволі сучасны стадыён, вучні таксама не мінаюць пляцоўку, — з задавальненнем адзначае старшыня. — Нават па дарозе ў музычную школу, заўважаю, забігаюць на пляцоўку і некалькі хвілін займаюцца».

Спартыўны комплекс сапраўды выглядае сучасна, стыльна і сведчыць аб тым, што ў вёсцы дбаюць пра якасць жыцця. Вось толькі парк, у якім ён размешчаны, патрабуе пэўных укладанняў. Парк плошчай тры гектары быў закладзены ў 1988 годзе, калі вялося будаўніцтва Дома культуры. Потым, у 90-я гады, аб'ект застаўся без гаспадара. Як гэта часам здаралася ў тую пару, недзе нешта не дагледзелі ў дакументах, у выніку парк нібы зусім знік, яго сталі называць землямі агульнага карыстання. Але ж гэта парк з дрэвамі, кустарнікам. Ёсць нават рэліктавыя насаджэнні, якія патрабуюць амаладжэння і адмысловага догляду. Яго дарожкі таксама зачаліся абнаўлення, просіцца ліхтары для асвятлення. А для гэтага парк павінен займаць гаспадара, на чым баланс ён будзе значыцца як спажывец асобнага радка фінансавання. Пакуль жа сельвыканкам падкошае тэрыторыю, падтрымлівае чысціню. А парк у такім населеным пункце, вядома, патрэбная частка інфраструктуры.

Святлана ЯСКЕВІЧ, фота аўтара.

БЬЮЦІ-РЭЦЭПТЫ ХVІІІ СТАГОДДЗЯ АДНАЎЛЯЮЦЬ У ГРАБАЎЦЫ

«Імператарскі» турыстычны маршрут дапаможа развіваць сельскую тэрыторыю

ЖЫХАРЫ вёскі Грабаўка, што ў Гомельскім раёне, рыхтуюцца крыху больш чым праз месяц прывесці першы на Гомельшчыне рэгіянальны фестываль «Імяніны ў Кацярыны». Ідэі і напрацоўкі актыўных і творчых вясцоўцаў знайшлі прызнанне ў міжнародным турыстычным праекце «Дарогамі Кацярыны». Гэта натхніла жыхароў Грабаўкі развіваць уласны турыстычны праект. Першы вясковы фестываль, прысвечаны гісторыі і культуры ХVІІІ стагоддзя, арганізуюць педагогі і школьнікі Грабаўскай сярэдняй школы Гомельскага раёна, супрацоўнікі мясцовага дома культуры і Грабаўскі сельсавет пры падтрымцы раённага Савета дэпутатаў. У планах — заахваціць надалей да ўзросту ў фестывалі жыхароў розных рэгіёнаў, не толькі Гомельшчыны.

Знаёмства са шматвяковай гісторыяй гэтых мясцін, перакананы жыхары Грабаўкі, — перспектывы кірунак для развіцця рэгіянальнага турызму. Вёска размяшчаецца амаль у 30 кіламетрах ад Гомеля. У свой час яна належала панскаму роду Фашчаў.

Педагогі Грабаўскай сярэдняй школы Гомельскага раёна распрацоўваюць майстар-клас па вырабе веераў і брошак у стылі ХVІІІ—ХІХ стагоддзяў.

Старшыня Грабаўскага сельсавета Наталля КІСЯЛЁВА запрашае ацаніць экспазіцыю і ўнікальныя фотаздымкі мясцовасці і тутацкіх жыхароў этнаграфічнага музея ў мясцовай школе.

Тут былі пабудаваны сядзібны дом, маслабойня, бровар і цукровы завод, некалькі млыноў, развілася гарбарная вытворчасць, была адкрыта школа, а ў 1818 годзе пабудавана каталіцкая капліца.

Дырэктар Грабаўскай сярэдняй школы Таццяна МАЦЮШЭНКА — адна з самых вядомых мясцовых краязнаўцаў і захавальніца гісторыі роднага населенага пункта. Яна нагадвае, што да нашых дзён захавалася, на жаль, толькі малая частка былога сядзібнага парку, але і сёння можна пабачыць слаўтасць Грабаўкі — ліпавае алею. Гэтыя аб'екты ўключаны ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі. У склад гістарычнага комплексу ўваходзіць і створанае ў тыя часы штучнае возера. Побач з гэтай тэрыторыяй якраз знаходзіцца Грабаўская сярэдняя школа.

Ва ўстанове адукацыі днямі прайшоў семінар, прысвечаны арганізацыі і правядзенню на тэрыторыі Грабаўкі першага рэгіянальнага фестывалю «Імяніны ў Кацярыны». У гасці да грабаўскіх актывістаў прыехалі даўні партнёр — ініцыятар і кіраўнік міжнароднага праекта «Дарогамі Кацярыны» Ірына Багданец і су-шэф-кухар аднаго з рэстаранаў Гомеля Іван Крашаннінікаў. У мінулым годзе Ірына Багданец прадстаўляла міжнародны праект «Дарогамі Кацярыны» падчас «Бізнес-дзён у Гомелі». У рамках міжнароднага форуму тады быў арганізаваны кулінарны майстар-клас «Як упрыгожыць турыстычны маршрут. Гастронамічныя прыільнасці Кацярыны II», меню якога прапрацаваў якраз Іван Крашаннінікаў.

— Падчас семінара на базе нашай установы адукацыі ў чарговы раз пераймалі вопыт, дзяліліся, якія лакацыі рыхтуем да фес-

тывалю, — распавяла Таццяна Мацюшэнка. — Прыехалі да нас студэнты і выкладчыкі геаграфічнага факультэта Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Францыска Скарыны. Некаторыя студэнты пішучы навуковыя працы аб развіцці турызму непасрэдна на тэрыторыі Гомельскага раёна. Яны ўжо з пункту гледжання спецыялістаў падказваюць нам, як правільна арганізаваць фестываль, каб прывабіць турыстаў, як наогул выбудаваць лакацыі. Студэнты ўніверсітэта будуць таксама задзейнічаны і падчас правядзення фестывалю, — дадала дырэктар.

Асноўныя лакацыі свята размесцяцца на тэрыторыі ліпавай алеі, сядзібнага парку і школы.

«Сутнасць нашага праекта ў тым, каб праз багатую гісторыю нашага краю прыцягнуць увагу людзей да развіцця тэрыторыі, да яе турыстычнага патэнцыялу. Сама ідэя і прывязка да гісторыі Кацярынінскага шляху — гэта не спроба гістарычнай рэканструкцыі тых часоў. Наша задача — расказаць пра Грабаўку праз адсылку да той эпохі, калі наш населены пункт закладваўся як сядзібны комплекс.

Як звярнула ўвагу **старшыня Грабаўскага сельскага Савета дэпутатаў Наталля КІСЯЛЁВА**, падчас фестывалю гасці змогуць пазнаёміцца з яшчэ адной слаўтасцю Грабаўкі — адзіным у сваім родзе ў Беларусі музеем водараў з вялікай калекцыяй траў. На свяце прэзентуюць выставу лекавых траў для стварэння натуральнай касметыкі. Летася на тэрыторыі школы заклалі духмяныя градкі. Вырошчваюць і нарыхтоўваюць уласную духмяную

прадукцыю. Гаючыя зборы і сувеніры будуць прэзентаваць з адсылкай на гістарычны перыяд, звязаны з імператрыцай Кацярынай Вялікай, якая любіла ў якасці касметычных сродкаў і для падтрымання здароўя выкарыстоўваць травяныя зборы.

— Доўгія гады актыўныя жыхары Грабаўкі — і дзеці, і дарослыя — праводзілі каласальную работу ў плане захавання і папулярнасці гісторыі сваёй малой радзімы, прыдумвалі самыя розныя праекты. Усё гэта будзе прадэманстравана на фестывалі, — з гонарам за зямлякоў зазначае старшыня Грабаўскага сельсавета Наталля Кісялёва.

Так, даўно мясцовымі настаўнікамі і вучнямі распрацаваны турыстычны маршрут з тэатрылізаванымі пастаноўкамі, якія знаёмяць з гісторыяй фамільнага роду былых уладальнікаў вёскі. Аднай з лакацый фестывалю стане літаратурнае чаюванне.

— Праз нашу вёску праезджала вельмі шмат рускіх пастаў і пісьменнікаў. Таму наша задумка — пад цёпым старым лям адкрыць паэтычны салон. Будзем чытаць вершы, і кожны ахвотны зможа выпіць кубак гарбаты і акунцуцца ў атмасферу творчасці, — тлумачыць дырэктар Грабаўскай сярэдняй школы Таццяна Мацюшэнка.

Акрамя таго, на фестывалі будуць праводзіць дэгустацыю кавы з рознымі спецыямі. Так, грабаўскія педагогі і вучні падзеляцца ўласнымі паспяхоўным вопытам, які ўжо апрабавалі, — праектам «12 месяцаў», у якім распрацаваны рэцэпты і поўнае інфармацыйнае суправаджэнне аб прыродных водах для кавы.

— Сутнасць нашага праекта ў тым, каб праз багатую гісторыю нашага краю прыцягнуць увагу людзей да развіцця тэрыторыі, да яе турыстычнага патэнцыялу. Сама ідэя і прывязка да гісторыі Кацярынінскага шляху — гэта не спроба гістарычнай рэканструкцыі тых часоў. Наша задача — расказаць пра Грабаўку праз адсылку да той эпохі, калі наш населены пункт закладваўся як сядзібны комплекс.

Напрыклад, вядома, што мясцовы грабавы лес паспрыяў таму, што Грабаўка славілася майстрамі-бондарамі. Пракладанне Кацярынінскага шляху тады дало матчынасць нашым майстрам вывозіць свае вырабы на кірмашы, весці гандаль, што таксама было вельмі важна для развіцця гэтага рэгіёна, — дадала Таццяна Мацюшэнка.

Вялікую лакацыю на фестывалі плануецца якраз адвесці для прэзентацыі сувенірнай прадукцыі. З радасцю, кажучы, прымуць і размесцяць пляцоўкі ўсіх гасцей. Гэта могуць быць як установы адукацыі, культуры, так і рамеснікі, індывідуальныя прадпрыемальнікі, творчыя людзі.

— Задум у нас вельмі шмат. Гэты першы рэгіянальны фестываль у тым ліку пакажа, што зможам рэалізаваць сваімі сіламі, але вельмі важна, безумоўна, падтрымка і водгук на фестываль дамоў культуры, школ нашага раёна ці іншых рэгіёнаў. Спадзяёмся, што гасці фестывалю падтрымаюць нашу ідэю танцавальных бальных нумароў у стылі ХVІІІ—ХІХ стагоддзяў, бо ёсць жаданне і цікавасць у дзяцей асабліва да гэтага, — звяртаюць увагу жыхары Грабаўкі.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.
Фота аўтара
і з архіва Таццяны МАЦЮШЭНКА.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.904.

Нумар падпісаны ў 19.30
26 сакавіка 2024 года.

Была вайна

«ДА СЁННЯ МНЕ СНЯЦА РОДНЫЯ...»

Змест эпіграф:

- Што самае пльвучае?
- Вада.
- Што самае пякучае?
- Агонь.
- Што самае жывучае?
- Трава.
- Трава?

— Так, так. Мароз марозіць яе, сонца сушыць, агонь паліць, вада топіць, жывёла есць, чалавек косіць, а яе не меншае, яна ўсё роўна ўсюды зелянее, расце, як зелянела, расла стагоддзі, тысячагоддзі таму назад...

- Чакай, а які ж тады чалавек?
- Чалавек сама трыушычы.

Так — з веданнем жыцця — пісаў Барыс Саканка.

...Мы сапраўды вывучалі гісторыю, мы сапраўды шмат што ведаем пра мінулае жыццё і часта не задумваемся аб тым, што многае проста ПАВІННЫ ЗАПІСАЦЬ, каб перадаць сваім наступнікам, каб яны таксама ведалі.

Дзея гэтага разам з вучнямі нашай школы мы не раз адрэалілі ў вандрукі па родных мясцінах: любаваліся прыгажосцю Выганшчанскага і Бабровіцкага азёраў, хадзілі па экалагічнай сцяжыніцы «Надліўская града», наведвалі этнаграфічны музей у вёсцы Бабровічы, сустракаліся і гутарылі са сведкамі страшных ваенных падзей, запісалі ўспаміны Фёдара Васілевіча Петруковіча (яму было трынаццаць гадоў, калі фашысты палілі вёску, і ў агні загінула 676 чалавек), Антона Міхайлавіча Чырко, Аляксандры Андронаўны Дзячок, Волгі Рыгораўны Петруковіч, Веры Іванавны Крот...

— Учарашняга не помніш так, як помніш мінулае, — сказала Надзея Фёдараўна Петруковіч. — Нарadzілася я тут, у Бабровічах. Мама памерла, калі мне было чатыры гадкі. Я зусім малая была — не ў памяці яе аблічча, але да сёння здаецца, што мама побач: дапамагае, калі мне цяжка, радуецца, калі раптам лёгка, разам са мной смеецца і плача...

А тата пасля ажаніўся, у яго нарадзілася трое дзяцей. Бабуля з дзядулем (ён быў бондарам — рабіў драўляны посуд, сані, вазы) вельмі шкадавалі мяне: забралі да сябе, куплялі розныя прысмакі, а я насіла іх татавым малым...

Усё змянілася 13 верасня 1942-га, калі фашысты акружылі вёску, усюды паставілі свае патрулі, на дубе і на даху школы пасадзілі снайпераў, мужчын сталі зганяць у клуну.

Як зараз памятаю: бабуля дастала з кufра найлепшае адзенне, прыбрала нас са стрыечнай сястрой Марыяй, сказала, каб мы сталі на калені і маліліся.

Але ж мяне ў той момант нібы хто падштурхнуў — пагнаў на вуліцу.

Там я сустрэла сваю сяброўку і суседку, спытала, дзе яе маці? «У вашым садочку, у вішня хаваяцца», — адказала дзядзючка.

Гэта мне здалася шанцам. Я пабегла ў хату, стала клікаць бабулю ў садок. Там былі вельмі добрая агароджа, густы вішняк, ямы, у якія на зіму сыпалі бульбу... Там шмат хто мог бы свахацца.

І хаваліся: калі мы прыйшлі, у садку было чалавек трынаццаць. Нежк адразу пачуліся стрэльы, крыкі, а потым шугнула полымя: вось-вось, здавалася, загарыцца сукенка, валасы... Мы кнінулі ўцякаць.

Снайпер, які сядзеў на дубе, чамусьці ні разу не выстраліў — як бы прпускуў нас да лесу. Затое не змаўкаў кулямёт другога снайпера, які сядзеў на даху школы. Ён проста прымусіў нас залегчы ў разоры, дзе расла стручковая фасоля. У ёй мы праляжалі да ранку наступнага дня. Калі стала зусім ціха, выйшлі і не паверылі сваім вачам: вёскі не было — адны пажарышчы ды разбураныя печы, мёртвыя людзі.

Сярод іх я знайшла бабулю. Яна хацела выратаваць каня — павяля да лесу і загінула.

...Тыя, каму пашчасціла выжыць, падаліся ва ўрочышча Надліў. Сярод людзей быў і мой тата Фёдар Дзмітрыевіч Крот. Яго жонку і трох дзетак забілі немцы. Я ў яго засталася адна. Але ж разам мы прабылі зусім наддоўга: ён наказаў, каб я берагла сябе, падаўся ў партызанскі атрад і загінуў. Не засталася яго дзяцей, ды што там — нават фотакі, хіба даведка з ваенкамата, што загінуў 17 лютага 1944 года і пахаваны ў вёсцы Дзяніскавічы Ганцавіцкага раёна.

— Я і да сёння не магу змірыцца з тым, што нарабіла вайна, — казала Надзея Фёдараўна. — Хто яе толькі выдумаў? Чаму яна такая крыважэрная, ненасытная? Мала таго што разлучае дзяцей і бацькамі, жонка з мужамі на гэтым свеце, дык яшчэ і рассейвае, раскідвае іх коці, іх магілы па ўсіх абшарах, па ўсёй Зямлі!

...Надзея Фёдараўна засталася круглай сіратой. У час вайны пасвіла кароў на хутары ў Целяханах, потым вярнулася на сваю зямлю. Не шкадуючы сіл, разам з усімі, хоць было ўсяго чатырнаццаць, працавала ў калгасе, потым выйшла замуж за Фёдара Васілевіча Петруковіча, нарадзіла пяцёрых дзяцей. Разам з мужам далі ім належную адукацыю, дачакаліся ўнукаў і праўнукаў. Пабудавалі вялікі прыгожы дом.

Развітваючыся, Надзея Фёдараўна (светлай памяці!) казала: «Не дай бог перажыць каму-небудзь нашу трагедыю. Да сёння сняцца родныя. Бачу іх, размаўляю і думаю: якім было б наша жыццё, калі б не та я пралягала вайна».

А. Ф. Амеляшчык, А. С. Круковіч, Г. М. Гласавец, настаўніцы СШ № 4, г. Івацэвічы.

Ёсць пытанне

Што вінен, аддаць павінен, але дагавор пры тым не зашкодзіць

Пляннік плануе памяняць машыну. Не раз і не два загаворваў аб тым, што яму спатрэбіцца грошы; цікавіўся, ці зможа пазычыць... Ён хлопеч сумленны: шмат працуе, нядрэнна зарабляе, але нам з мужам хацелася б падстрахавацца, узяць распіску. Ці можна заверыць яе ў натарыуса?

А. М., г. Заслаўе.

Як растлумачыла натарыус Мінскай гарадской натарыяльнай акругі Наталія БАРАНОВА, у сувязі з тым, што змест распіскі ў дадзеным выпадку ўяўляе сабой пераказ здзелкі, натарыус не можа засведчыць сапраўднасць подпісу на ёй. Але ён можа засведчыць дагавор пазыкі, па якой адзін бок (пазыкадавец) перадае ва ўласнасць іншаму боку (пазычальніку) грошы ці іншыя рэчы, вызначаныя радавымі прыкметамі, а пазычальнік абавязваецца вярнуць пазыкадаўцу такую ж суму грошай (суму пазыкі) або роўную колькасць іншых атрымальных ім рэчаў та ж роду і якасці. Пры гэтым распіска аб атрыманні грошай пазначана ў самім дагаворы.

Там жа, у дагаворы пазыкі, прадугледжваюцца сума і валюта пазыкі, тэрмін вяртання, населены пункт, дзе павінен быць зроблены і прыняты плацеж. Таксама пазыкадавец мае права на атрыманне з пазычальніка працэнтаў на суму пазыкі ў памерах і парадку, вызначаных дагаворам.

Пазычальнік абавязаны вярнуць пазыкадаўцу атрыманую суму пазыкі ў тэрмін і парадку, прадугледжаных дагаворам пазыкі. У выпадках калі тэрмін вяртання дагаворам не ўстаноўлены або вызначаны момантам запатрабавання, сума пазыкі павінна быць вернута пазычальнікам на працягу трыццаці дзён з дня прад'яўлення пазыкадаўцам патрабавання аб гэтым, калі іншае не прадугледжана дагаворам. Таксама сума беспрацэнтнай пазыкі можа быць вернута пазычальнікам датэрмінова. Сума пазыкі, якая дадзена пад працэнт, можа быць вернута датэрмінова са згоды пазыкадаўца. Ён правіла, сума пазыкі лічыцца вярнутай у момант перадачы яе пазыкадаўцу або залічэння адпаведных грашовых сродкаў на яго банкаўскі рахунак.

Неабходна адзначыць, што перавагі натарыяльнага сведчання дагавора пазыкі з'яўляецца пазасудова парадка спягання грашовых сум. У выпадку калі пазычальнік не вярнуў усю ўказаную суму грошай або не цалкам яе вярнуў да пазначанага ў дагаворы тэрміну, то пазыкадавец можа звярнуцца да любога натарыуса са сваім экзампліярам дагавора з мэтай здзяйснення выканаўчага надліску аб спяганні запачынасці. Пасля здзяйснення выканаўчага надліску пазыкадавец звяртаецца ў органы прымусовага выканання без звароту ў суд з іскавай заявай.

Такім чынам, дагавор пазыкі з'яўляецца больш выгадным інструментам для абароны праваў і законных інтарэсаў грамадзян.

Усмешкачу!

3 МІЛЫМ РАЙ І Ў БУДАНЕ

Гэта цяпер матулі могуць «сядзець» у дзекратных водпусках, пакуль іх дзеткам не споўніцца тры гады, а раней...

Наш Слава ад годзіка да двух з паловай жыў у бабулі з дзядулем у Вініцкай вобласці. Потым мы забралі яго да сябе ў Гомель і з цяжкасцю ўгаварылі загадчыцу ўзяць яго ў садок.

Славу там цікавіла ўсё! Ён цікавіў усіх, бо размаўляў на добрай украінскай мове, да якой прыслухоўваўся (бо ніколі не чулі) не толькі дзеці, але і выхавальнікі. Адну з іх нежк хлопчык узяў за руку і прапанаваў:

— Ходзім з мной у халабуду.

Апошняе слова ніхто не ведаў, таму ўсе сачылі, куды ж Слава павядзе Марыю Іванавну? Аказалася — у альтан, дзе жанчына абняла яго, пасадзіла на калені, дзе яны з цікавай размовай правялі амаль паўгадзіны.

...Сыну цяпер амаль 60, але ж я калі-ніколі вазьму ды спытаю, ці помніць ён тое першае спатканне?

— А як жа! — смеецца Слава. — Выдатна помню. Можа, таму, што дабро ніколі не забываецца?

Уладзімір Пернікаў,

г. Гомель.

Дзейныя асобы

У такой рабоце — і сапраўды — ёсць вельмі вялікі плюс

На нашай Краснасельскай зямлі вырасла шмат знакамітых людзей: не толькі на Бацькаўшчыне, у сваім раёне, але і далёка за яго межамі вядомыя імёны спевака Дзмітрыя Качароўскага, скрыпачкі Алены Чварток, дырэктара цэментнага завода Юрыя Данешчыка, дырэктара школы Валентыны Каральчук... Тут, у нашым пасёлку, нарадзілася і вырасла Святлана Клаўдзьеўна Хоміч (Пясава).

З дзяцінства яна вельмі любіла музыку і слухаць яе магла бясконца. Яны нібы злівалася, нібы раствараліся адна ў адной — музыка і дзядзючка, каб потым шчаслівай суладнасцю існаваць далей. Святлане нават здавалася, што ўсе гукі — рознакаляровыя: жоўтыя, як лісце восенню, блакітныя, як неба над галавою, зялёныя, як трава вясной... А яшчэ дзядзючку вельмі здзіўляла, што музыка можа настолькі хваляваць і непакоіць, прымушаць аддукацца на яе ўсёй душой...

Скончыўшы Краснасельскую базавую школу і Гродзенскае музычнае вучылішча, Святлана паступіла ва ўніверсітэт культуры. Потым — з дыпламам педагога — вярнулася на сваю малую радзіму, у Роскую школу мастацтваў, каб вучыць дзяцей слухаць і чуць музыку так, як яна сама, каб разам з вучнямі ладзіць шматлікія канцэрты, прымаць удзел у фестывалях і конкурсах, каб здзіўляць публіку сваімі здольнасцямі і талентам.

Не аднойчы я прысутнічала на канцэртах, якія праходзілі ў школе мастацтваў ці ў доме культуры, і бачыла, як высокая, стройная, вельмі абаяльная жанчына выходзіла на сцэну, па-заліхвацку рас-

цягвала акордэон, і музыка, што нараджалася пад спрытнымі пальцамі, вельмі захапляла слухачоў... Асобыня, здавалася, вось-вось сарвуцца з месцаў і кінуча ў скокі!

Да гэтага падштурхоўвала не толькі мелодыя, але і сама энэргія музыкі: вясёлыя чарцяняты ў вачах, лагодная ўсмешка, сабраны ў «хвост» валасы... У музыцы, у рабоце Святлана вельмі прыгожая! Ёю нельга не любавацца, не захапляцца, не напаўняць сваю душу яе святлом і радасцю. Дзесяць гадоў Святлана Клаўдзьеўна кіравала ансамблем народнай музыкі і песні «Асалода», у апошняй шаснаццаць — займае пасаду завуча Роскай школы мастацтваў, піша сцэнарыі, вершы, музыку. Сярод яе вучняў ёсць лаўрэаты рэспубліканскіх конкурсаў, а Артур Сарока стаў стыпендыянтам фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі. Многія выпускнікі прывяцілі сябе мастацтваў і музыкі.

...Ведаючы гэта, мусіць, недарэчным было спытаць, ці любіць Святлана Клаўдзьеўна тое, чым займаецца, але ж адказ прагучаў і досыць цікавы:

— У майой рабоце ёсць вельмі вялікі плюс: яна сама з'яўляецца крыніцай сіл і натхнення. У кожнага чалавека бываюць непрыемнасці, беды, падставы для дрэннага настрою, але варта ўзяць інструмент, зайграць любімую мелодыю і... усё: ледзь не адразу адчуваеш, як вяртаюцца сілы, як з'яўляецца жаданне працаваць і дзядзючка радасцю з іншымі.

Аляксандра Мазурчык,

Ваўкавыскі раён.

ООО «Реалконсалтинг»
извещает о проведении повторного
открытого аукциона № 13/23
ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО
ПОМЕЩЕНИЯ в г. Бресте

Предмет аукциона
Лот № 1 – изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-75092, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Вульковская, д. 88, площадь – 182,3 кв. м, назначение – административное помещение, наименование – офисные помещения. Фактическое использование – банк.

Начальная цена продажи лота – 318 000 бел. руб. с учетом НДС 20 %, сумма задатка – 300 бел. руб., шаг аукциона – 5 % от начальной цены продажи.

Аукцион состоится 25.04.2024 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, п. 701

Организатор аукциона: ООО «Реалконсалтинг», ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, тел. +375 (17) 256 61 35. Продавец – ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), ул. Московская, д. 14, г. Минск, 220007, +375 (17) 309 16 16

Для участия в аукционе необходимо:
1. внести задаток в указанном размере на расчетный счет организатора аукциона (получатель платежа – ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068, назначение платежа: «Задаток для участия в повторном аукционе № 13/23»);
- для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях на расчетный счет BY707SLAN3012435810013000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22;
- для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на расчетный счет в долларах США (USD) BY28SLAN3012435815021000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22;
2. подать заявление на участие в аукционе с приложением документов, предусмотренных Положением о порядке организации и проведения повторного аукциона № 13/23 (далее – Положение). Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8.

Последний день приема заявлений и внесения задатка:
23.04.2024 до 17.00

Победителем аукциона объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник (далее – единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику с его согласия по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением, в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона путем перечисления на расчетный счет Организатора суммы этих затрат.

Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона – в течение 20 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи – в течение 30 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке.

Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику, согласившемуся приобрести предмет аукциона по цене, увеличенной на 5 процентов, внесенный задаток учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключаемому по результатам аукциона, другим участникам задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Собственник имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до даты проведения аукциона, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона.

Контакты: +375 (17) 256-61-35 • +375 (25) 549-86-22
auction@expertiza.by http://www.expertiza.by

Извещение о проведении аукциона № 13/23 опубликовано в газете «Звязда» 11.02.2023, о проведении повторных аукционов – 18.04.2023, 05.07.2023, 29.07.2023, 28.11.2023, 24.02.2024

ООО «Реалконсалтинг»
извещает о проведении повторного
открытого аукциона № 17/23
ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО
ПОМЕЩЕНИЯ в г. Орша

Предмет аукциона
Лот № 1 – изолированное помещение с инвентарным номером 240/D-38503, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Орша, ул. Советская, 28-9, площадь – 286,1 кв. м, назначение – помещение финансового назначения, наименование – изолированное помещение.

Начальная цена продажи лота – 360 000 бел. руб. с учетом НДС 20 %, сумма задатка – 300 бел. руб., шаг аукциона – 5 % от начальной цены продажи.

Аукцион состоится 25.04.2024 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, п. 701

Организатор аукциона: ООО «Реалконсалтинг», ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, тел. +375 (17) 256 61 35. Продавец – ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), ул. Московская, д. 14, г. Минск, 220007, +375 (17) 309 16 16

Для участия в аукционе необходимо:
1. внести задаток в указанном размере на расчетный счет организатора аукциона (получатель платежа – ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068, назначение платежа: «Задаток для участия в повторном аукционе № 17/23»);
- для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях на расчетный счет BY707SLAN3012435810013000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22;
- для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на расчетный счет в долларах США (USD) BY28SLAN3012435815021000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22;
2. подать заявление на участие в аукционе с приложением документов, предусмотренных Положением о порядке организации и проведения повторного аукциона № 17/23 (далее – Положение). Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8.

Последний день приема заявлений и внесения задатка:
23.04.2024 до 17.00

Победителем аукциона объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник (далее – единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику с его согласия по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением, в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона путем перечисления на расчетный счет Организатора суммы этих затрат.

Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона – в течение 20 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи – в течение 30 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке.

Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику, согласившемуся приобрести предмет аукциона по цене, увеличенной на 5 процентов, внесенный задаток учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключаемому по результатам аукциона, другим участникам задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Собственник имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до даты проведения аукциона, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона.

Контакты: +375 (17) 256-61-35 • +375 (25) 549-86-22
auction@expertiza.by http://www.expertiza.by

Извещение о проведении аукциона № 17/23 опубликовано в газете «Звязда» 28.07.2023, извещения о проведении повторных аукционов – 21.09.2023, 28.11.2023 и 24.02.2024

Информация
об объявлении торгов и предмете торгов

Организатор электронных торгов:
комитет «Минскоблмушество»,
тел.: (8017) 5004710, 5004711, 5168055.
Оператор электронной торговой площадки:
открытое акционерное общество
«Белорусская универсальная товарная биржа»
Электронный адрес электронной торговой площадки:
www.et.btb.by.

Дата проведения электронных торгов: 26 апреля 2024 г.

Лот № 1. Недвижимое имущество:
капитальное строение (инв. № 601/C-24063) – одноэтажное здание фельдшерско-акушерского пункта, общ. пл. 60,1 кв. м, 1990 г. п., расположенное по адресу: Минская обл., Логойский район, д. Ганцевичи, 13А.
Начальная цена предмета электронных торгов: 21 300,00 руб.

Продавец: Каменский сельский исполнительный комитет.
Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на официальных сайтах Минского областного исполнительного комитета www.minsk-region.gov.by (http://minsk-region.gov.by/dlya_dolovolnykh_lyudey/auksionny/), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by (<http://gki.gov.by/ru/auksion/>).

Могилевский филиал
РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)

извещает о проведении открытого аукциона
по продаже имущества, принадлежащего
ОАО «Агросервис»
(УНП 700010487, г. Могилев, ул. А. Павлова, 7)

Аукцион состоится 30.04.2024 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Организатора аукциона)

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700/C-79909 – оградная асфальтированная площадка, назначение: сооружение неустановленного назначения, пл. 3140,7 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7И.

Составные части и принадлежности: оградная асфальтированная площадка, состоящая из асфальтированной площадки, ограждения кирпичного, ограждения из металлической сетки, ограждения железобетонного, ворот.

Сведения о земельном участке: лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым № 74010000007004988 (право постоянного пользования, пл. 0,3272 га, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7И).

Ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранных зонах рек и водоемов), площадь 0,3272 га).

Начальная цена продажи: 168 360,00 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 16 836,00 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 BARB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, БИК BARBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код платежа 40901.

Срок подачи документов: до 12.00 29.04.2024. Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится на условиях договора купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок и сроки внесения задатков, оформления участия в аукционе, перечень подаваемых документов, порядок проведения аукциона, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на электронной торговой площадке Организатора аукциона GOSTORG.BY.

Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

ИНФОРМАЦИЯ
об ОАО «Гомельжилпроект» и его деятельности
по состоянию на 01 января 2024 года

4. Доля государства в уставном фонде эмитента – 0 (всего в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %
Республиканская		
Коммунальная – всего		
В том числе:		
областная		
районная		
городская		

5. Количество акционеров – всего 140. В том числе: юридических лиц – 4, из них: нерезидентов Республики Беларусь – 0, физических лиц – 136, из них: нерезидентов Республики Беларусь – 1.

6. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	На отчетную дату	На аналогичную дату прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0	0
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)	X	X	X
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0	0
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги)	рублей	0	0
Период, за который выплачивались дивиденды	Первый квартал, полугодие, девять месяцев, год	-	X

Дата (день) принятия решения о выплате дивидендов	Число, месяц, год	-	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов <td>Число, месяц, год</td> <td>-</td> <td>X</td>	Число, месяц, год	-	X
Обеспеченность акций имуществом общества	рублей	18,64	16,12
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0
В том числе: поступившие в распоряжение общества:		0	0
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:			
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	X
-	-	-	X
-	-	-	X

7. Отдельные показатели деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателя	Единица измерения	На отчетную дату	На аналогичную дату прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	2897	2152
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	2394	1871
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	230	47
В том числе:			
прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	503	281
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-194	-142
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-79	-92
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	77	35

Показатель	тысяч рублей	153	12
Чистая прибыль (убыток)			
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	155	2
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	-	-
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	367	82

8. Исключен.
9. Исключен.
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2023 год; 05 марта 2024 года.
Аудиторское заключение по бухгалтерской и (или) финансовой отчетности подготовлено 07 февраля 2024 г.
Аудит проведен:

Наименование аудиторской организации	Частное аудиторское учреждение «БизнесАудитСервис»
Местонахождение аудиторской организации	246015, Республика Беларусь, г. Гомель, ул. Лепешинского, д. 22а, к. 3-в
Дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей	02.11.2009 года № 490440506
Период, за который проводился аудит	01.01.2023 – 31.12.2023
Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской и (или) финансовой отчетности в случае выявления нарушений в бухгалтерской и (или) финансовой отчетности – сведения о данных нарушениях	Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность отражает достоверно, во всех существенных аспектах финансовое положение ОАО «Гомельжилпроект» по состоянию на 31 декабря 2023 года, финансовые результаты его деятельности и движение денежных средств за 2023 год в соответствии с правилами составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, установленными в Республике Беларусь
Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской и (или) финансовой отчетности в полном объеме	20.03.2024 года ЕГФОР

13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): в своей деятельности общество руководствуется Правилами корпоративного поведения. Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг утвержден на годовом общем собрании акционеров 24.03.2022 г.
14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: gomelproject.by

Сітуацыя

НЕ ЧАРОЎНАЯ ПАЛАЧКА

Як удалося значна знізіць захваральнасць на туберкулёз?

За апошнія 10 гадоў у Беларусі больш чым утвая знізілася захваральнасць на туберкулёз. Сярод краін СНД у нас яна самая нізкая. Летась выяўлена 1276 хворых, прычым з іх 269 — гэта рэцыдывы туберкулёзу. Пры гэтым яшчэ 15 гадоў таму ў краіне за год выяўлялася 6-7 тысяч хворых. Самы нізкі ўзровень захваральнасці адзначаецца ў Мінску, а самы высокі шмат гадоў захоўваецца ў Гомельскай вобласці. Каля паловы выпадкаў туберкулёзу — з множнай лекавай устойлівасцю, лячэнне якога займае да двух гадоў. Туберкулёз пашкоджвае не толькі лёгкія. Летась былі выяўлены туберкулёз скуры ў дзіцяці, а таксама туберкулёз вачэй і уха. Чаму гэтае захворванне дагэтуль актуальнае і небяспечнае, дзе ім можна заразіцца і хто ў групе рызыкі? Пра гэта расказаў намеснік дырэктара РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі Аляксандр БАБЧОНАК.

У ЧЫМ НЕБЯСПЕКА?

Па даных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, трэць насельніцтва планеты інфіцыравана мікабактэрыямі туберкулёзу. Штогод на туберкулёз захворваюць больш як 10 мільёнаў чалавек, звыш 1,5 мільёна — паміраюць. Часцей за ўсё туберкулёз пашкоджвае лёгкія, але інфіцыраваны можа быць і любы іншы орган.

Туберкулёз — гэта інфекцыйнае хранічнае захворванне, якое выклікае мікабактэрыя туберкулёзу, больш вядома як палачка Коха. Упершыню гэты мікраарганізм вылучыў нямецкі навуковец Роберт Кох у 1882 годзе, але сама хвороба вядома нашмат раней. Палачка Коха адраўняецца высокай жывучасцю ў навакольным асяроддзі, у вільготным і цёмным месцы яна можа захоўвацца на працягу месяцаў і нават некалькі гадоў.

Са з'яўленнем антыбіётыкаў удалося ўзяць пад кантроль гэтае распаўсюджанае і небяспечнае захворванне. Аднак яно працягвае заставацца ў спісе глабальных пагроз чалавецтву і ў XXI стагоддзі. У чым жа небяспека?

— Глобальная праблема апошніх дзесяцігоддзяў ва ўсім свеце пры лячэнні не толькі туберкулёзу, але і іншых бактэрыяльных захворванняў — гэта развіццё антыбіётыхарэзістэнтнасці. У поўнай меры гэта датычыцца і развіцця ўстойлівасці мікабактэрыі да супрацьтуберкулёзных прэпаратаў, у прыватнасці да двух найбольш эфектыўных асноўных прэпаратаў, і атрымала назву туберкулёзу з множнай лекавай устойлівасцю, які патрабуе больш працяглага лячэння. Калі лячэнне пры адчувальным туберкулёзе займае шэсць месяцаў, то пры множнай лекавай устойлівасці — ад 18 да 24 месяцаў. Нягледзячы на пастаяннае зніжэнне захворвання на туберкулёз, захоўваецца яго высокая ўдзельная вага: больш чым трэць ад усіх выяўленых упершыню хворых пакутуюць на туберкулёз з множнай лекавай устойлівасцю. Сярод паўторна лечаных (гэта рэцыдывы і

няўдачы лячэння) больш за 60% пацыентаў з множнай лекавай устойлівасцю, — прывёў лічбы Аляксандр Бабчонак.

ХТО У ГРУПЕ РЫЗЫКІ?

Крыніцай інфекцыі з'яўляецца чалавек, хворы на актыўную форму туберкулёзу лёгкіх. Пры кашлі, чханні, размове хворы вылучае мікабактэрыі, і яны трапляюць пры удыханні праз сліну, макроту хворага. Заразіцца можна нават пры непрацяглым кантакце ў грамадскім транспарце. Аднак ёсць і добрая навіна: большасць людзей, якія заражаюцца, не захворваюць. Гэта залежыць ад стану ахоўных сіл арганізма, захавання гігіенічных правіл. Але ўсё ж часцей да туберкулёзу прыводзіць працяглы і цесны кантакт з хворым, найбольш рызыкі заражэння падвяргаюцца члены сям'і, сябры, калегі.

Да аслаблення імунітэту прыводзяць непаўнаважнае харчаванне, ператамленне, стрэсы, асабліва злоўжыванне алкаголем, наркатыкі і ВІЧ.

— У групе рызыкі пацыенты з ВІЧ і імунадэфіцытамі; людзі, якія прымаюць прэпараты, што прыгнятаюць імунітэт; пацыенты з цяжкімі хранічнымі захворваннямі, з алкагалізмам. Высокая захваральнасць сярод асоб, якія знаходзяцца ў месцах зняволення. Акрамя груп рызыкі, асноўныя намаганні трэба накіроўваць на кантакты. Пры захворванні дзяцей у больш чым 60% выпадкаў гэта здараецца з-за кантактаў, — адзначыў Аляксандр Бабчонак.

Пры гэтым 126 хворых на туберкулёз летась былі шпіталізаваны прымусова, у асноўным гэта асацыяльныя людзі. У стацыянарах яны знаходзяцца ўвесь тэрмін да заканчэння лячэння. Аднак трэба сказаць, што яшчэ 20 гадоў таму на прымусовае лячэнне накіроўвалася больш як тысяча чалавек.

ПА ЯКІХ ПРЫКМЕТАХ РАСПАЗНАЦЬ?

Як адзначае спецыяліст, апошнім часам павялічылася колькасць пацыентаў,

якія выяўляюцца выпадкова пры праходжанні флюараграфіі.

— За мінулы год пры праходжанні флюараграфіі і адсутнасці скаргаў выяўлена амаль 60% пацыентаў, хворых на туберкулёз. Гэта малая форма, пакуль у чалавека яшчэ не з'явіліся скаргі. Хоць пры паглыбленым аглядзе пацыенты скардзяцца на слабасць, пахудзенне. Аभावязковаму абследаванню падлягаюць пацыенты з нематыраваным кашлем, які працягваецца больш чым тры месяцы. Калі хоць бы адразу з'явілася харканне крывёю, нават пры непрацяглым кашлі, неабходна

10 гадоў знізіўся больш чым у тры разы. За 2023 год выяўлена 1276 хворых, прычым 269 з іх — гэта рэцыдывы туберкулёзу. Кожны дзясяты з хворых на туберкулёз мае ВІЧ-інфекцыю. Усяго летась выяўлена 136 такіх пацыентаў.

— У 2022 годзе адзначаўся нязначны рост колькасці выяўленых хворых на туберкулёз. Гэта было абумоўлена недавыяўленнем туберкулёзу ў папярэднія два гады ў сувязі з эпідэміяй ковід-інфекцыі, перапрафіляваннем для аказання медыцынскай дапамогі больш як паловы стацыянарных устаноў, — адзначыў спецыяліст.

знаходзілася 1538 хворых, то на пачатак бягучага года — 1094 пацыенты, якія атрымліваюць лячэнне. Аднавядна, скарачаецца і перапрафілююцца ложкавы фонд — з 2022 года ў краіне скарачана 200 ложкаў.

ІНАВАЦЫЙНЫЯ МЕТАДЫ ЛЯЧЭННЯ

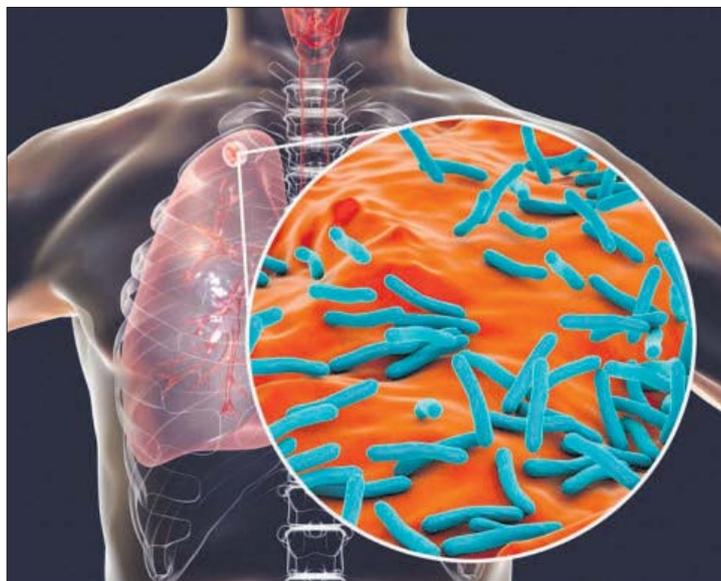
— Адзін з найбольш прагрэсіўных метадаў ва ўсім свеце, які ўкаранены і ў нас, — гэта рэжым лячэння туберкулёзу з множнай лекавай устойлівасцю з выкарыстаннем новых супрацьтуберкулёзных прэпаратаў бедаквілін,

На базе РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі дзейнічае супрацоўны цэнтр СААЗ па ўкараненні новых прэпаратаў і рэжымаў для лячэння пацыентаў з множнай і шырокай лекавай устойлівасцю. За мінулы год тут прайшлі навучанне 272 урачы, з іх 20 прадстаўнікоў іншых краін — спецыялісты-фтызіятрыі з Кыргызскай Рэспублікі, Туркменістані, Таджыкістана, Узбекістана.

У снежні 2022 года зацверджаны новы пратакол па дыягностыцы і лячэнні туберкулёзу дарослага і дзіцячага насельніцтва, які поўнаасцю ўкаранены ў 2023 годзе ва ўсіх супрацьтуберкулёзных установах. Там актуалізаваны ўсе пытанні выяўлення, дыягностыкі, маніторынгу кожнага выпадку туберкулёзу, арганізацыі і схемы лячэння, прафілактыкі, назірання за кантактамі груп рызыкі і лячэння латэнтнай туберкулёзнай інфекцыі. У адпаведнасці з новымі пратаколамі ў 2023 годзе пачалося лячэнне лекаваадчувальнага туберкулёзу з выкарыстаннем новых схем з уключэннем рыфампіцыну і максілацыну, што дазволіла скараціць тэрмін лячэння адчувальнага туберкулёзу з 6 да 4 месяцаў.

У 2023 годзе ў Беларусі працавала пацыентаарыентаваная мадэль лячэння, уключаючы відэакантроль. Пацыенты, што знаходзяцца на амбулаторным лячэнні, якія рэгулярна прымаюць супрацьтуберкулёзныя прэпараты, атрымліваюць харчовыя наборы. Інавацыйным з'яўляецца і выкарыстанне відэакантраляванага лячэння, падчас якога кантроль за прыёмам прэпарата ажыццяўляецца праз смартфон пацыента. Такое лячэнне з 2016 года атрымалі больш чым тры тысячы пацыентаў, прычым поспех лячэння значна вышэй, чым у выпадках, калі пацыенты штодня прыходзілі за прэпаратамі, часам з пропусамі.

У РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі з пачатку мінулага года працуе цэнтр камарбіднай паталогіі для аказання дапамогі пацыентам з туберкулёзам, ВІЧ, гепатытам С і іншымі хранічнымі паталогіямі. Таксама спецыялісты цэнтра праводзяць кансультацыйную работу. Усе пацыенты з множнай лекавай устойлівасцю, якім прызначаецца супрацьтуберкулёзнае лячэнне, праходзяць праз анлайн-кансіліум. Гэтаж жа яны кожныя тры месяцы паўторна прадстаўляюцца на кансіліум для маніторынгу лячэння. Пры неабходнасці ўспіталізуецца ў РНПЦ для даабследавання, у тым ліку для правядзення малаінвазіўных дыягностычных апэратыўных умяшанняў.

правядзенне бронхалагічнага абследавання. Нематываванае пахудзенне, слабасць, патлівасць, асабліва ў начны час, павінны выклікаць насцярожанасць і ў такім выпадку трэба звярнуцца да ўрача, — расказаў Аляксандр Бабчонак.

Прышчэпка ад туберкулёзу ёсць у нацыянальным календары, яе робяць усім немаўлятам у радах пры адсутнасці супрацьпаказанняў. Аднак яна на 100 працэнтаў не абараняе ад туберкулёзу.

— Вакцынацыя абараняе ад цяжкіх генералізаваных формаў туберкулёзу ў маленчых дзяцей. У больш познім узросце існуючая вакцина неэфектыўная, таму ад рэвакцынацыі ў сямігадовым узросце мы адмовіліся. У нас жаль, вакцына жывая, і здараюцца ўскладненні. Цяпер у нас БЦЖ не прымяняецца, толькі новая БЦЖМ. І колькасць ускладненняў зменшылася, — палумачыў Аляксандр Бабчонак.

У ГАРАДАХ ХВАРЭЮЦЬ МЕНШ

У краіне ўзровень захваральнасці за апошнія

ён падкрэсліў, што захваральнасць гарадскога насельніцтва значна ніжэй, чым сельскага. Самая нізкая захваральнасць усе гады адзначаецца ў Мінску і складае 8,3 на 100 тысяч насельніцтва. А самае высокая за год у год захоўваецца ў Гомельскай вобласці — 23,7. Часам туберкулёз выяўляецца і ў дзяцей. За мінулы год захварэлі 22 дзіцяці і падлеткі, у тым ліку ў Мінску — чатыры, у Брэсцкай вобласці — тры, у Віцебскай — адзін, у Гродзенскай — чатыры, у Мінскай — шэсць, Магілёўскай — два.

— Усе індикатары праграмы «Супрацьдзеянне распаўсюджванню туберкулёзу» за 2023 год выкананы, — падкрэсліў Аляксандр Бабчонак. — Смяротнасць ад туберкулёзу складала 0,96 на 100 тысяч насельніцтва. Летась памерла 88 чалавек. Пры гэтым каля 20 гадоў таму ад туберкулёзу паміралі 1100—1200 чалавек. Як бачым, цяпер гэтага лічба знізілася больш чым на парадок.

Колькасць пацыентаў з туберкулёзам таксама зніжаецца. Калі на пачатак 2023 года на ўліку

дэламанід, клофазімін. Калі ў 2015 годзе ахоп схемамі лячэння з ужываннем дадзеных прэпаратаў складала ўсяго 12%, то летась дасягнуў 99,7%, толькі 2% адмовілася ад лячэння дадзенымі прэпаратамі. Пачынаючы з 2015 года такімі схемамі эфектыўна пралечана 4500 пацыентаў з множнай лекавай устойлівасцю. Эфектыўнасць лячэння новымі супрацьтуберкулёзнымі прэпаратамі складае да 90%, у тым ліку пралечана пяць дзяцей з эфектыўнасцю 100%, — праінфармаваў Аляксандр Бабчонак.

З 2018 года пачалі прымяняцца мадыфікаваныя скарачаныя рэжымы лячэння. Замест 18—24 месяцаў лячэнне доўжыцца ўсяго дзевяць. З гэтага часу пачалі лячэнне 1243 пацыенты, 959 завяршылі яго з эфектыўнасцю 90%.

У 2022 годзе ў Беларусі з'явіўся новы прэпарат — прэтаманід. Лячэнне ім распачалі 549 пацыентаў, з іх 468 скончылі з эфектыўнасцю 92%. Яно доўжыцца ўсяго 5,5 месяца і дэманструе вельмі добрыя вынікі.

**ИНФОРМАЦИЯ
О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
по продаже гражданам
Республики Беларусь в частную
собственность земельных участков
для строительства и обслуживания
одноквартирных жилых домов
в деревне Ляды и деревне Слободка
Драчовского сельсовета
Смолевичского района
Минской области**

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Место, дата и время проведения аукциона и подведения итогов	аг. Драчково, ул. Центральная, д. 19В. Помещение Драчовского сельсополкома, 29.04.2024 г. в 15.00
3	Продавец и его адрес	аг. Драчково, ул. Центральная, д. 19В, Драчовский сельский исполнительный комитет
4	Организатор аукциона	Драчовский сельский исполнительный комитет
5	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1129 га, кадастровый номер 624880806601000134, дер. Слободка, ул. Лесная, уч. № 2. Лот № 2 – площадь 0,1083 га, кадастровый номер 624880803601000486, дер. Ляды, ул. Центральная, д. 101
6	Вид права, целевое назначение земельного участка	Частная собственность, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земель для размещения объектов усадебной застройки)
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 9000 рублей; Лот № 2 – 7000 рублей

Извещение о проведении аукциона опубликовано на официальных сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by, Минского областного исполнительного комитета www.minsk-region.gov.by, Смолевичского районного исполнительного комитета <https://isp@smolevichi.gov.by>

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» (продавец) извещает о проведении **9 апреля 2024 года открытого повторного аукциона с понижением на 90 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9**

Лот № 1: капитальное строение, инв. № 350/С-42579, общей площадью 232,7 кв. м, наименование: здание автоматизированного склада цемента, назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Борisenко, 7/5.

Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 340100000006004801 площадью 1,0851 га.

Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 27.03.2024 по 5.04.2024 с 9.00 до 16.00.

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участников торгов, порядок проведения аукциона и условия размещения на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by или www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы».

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 05.12.2023 г. № 235 (300965).

Контактные данные: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) извещает о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **ОАО «ОЛЦ «БелТекс»** (Продавец)

Электронные торги состоятся 29.04.2024.

Лот № 1: автомобиль грузовой фургон изотермический GAZ 33104 28182-0000010-12, кузов (рама) № XSU28182J80002246 / 33104180966342, 2008 г. в. Начальная цена с НДС 20 % – 12 960,00 руб. Задаток – 2 000,00 руб.

Лот № 2: автомобиль грузовой бортовой тентовый GAZ 331041, кузов (рама) № Х96331041С1023687 / 331040С0025479, 2012 г. в. Начальная цена с НДС 20 % – 18 480,00 руб. Задаток – 2 500,00 руб.

Место нахождения Лотов № 1 и № 2: г. Минск, ул. Платоновая, 32. Шаг электронных торгов – 5 %.

Срок для заключения договора купли-продажи: 10 (десять) календарных дней со дня проведения электронных торгов (после предъявления Продавцу платежного документа, подтверждающего оплату вознаграждения Организатору электронных торгов). Порядок проведения электронных торгов определен Регламентом электронной торговой площадки «GOSTORG» (далее – ЭТП). Детальная информация об электронных торгах, в том числе об оформлении участия в них, условиях торгов размещена на ЭТП. Задаток перечисляется на р/с ВУ85ВАРВ30127802900100000000 в ОАО «Белгазпромбанк», БИС ВАРВВУХ. Получатель РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами и задатков: 24.04.2024 в 16.00.

Организатор электронных торгов: ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) информирует о проведении повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **РУП «Белоруснефть-Минскоблнефтепродукт»** (Продавец)

Электронные торги состоятся 10.04.2024.

Лот № 1: зерноуборочный комбайн (кат.Д), модель КЗС-1420, заводской номер 0007. Начальная цена без НДС – 143 000,00 руб.

Лот № 2: зерноуборочный комбайн (кат.Д), модель КЗС-1420, заводской номер 0008. Начальная цена без НДС – 143 000,00 руб.

Лот № 3: комбайн зерноуборочный самоходный, модель КЗС-1218, заводской номер 05133. Начальная цена без НДС – 91 200,00 руб.

Лот № 4: зерноуборочный комбайн (кат.Д), модель КЗС-1218-10, заводской номер 03323. Начальная цена без НДС – 54 500,00 руб.

Лот № 5: жатка для зерновых культур с транспортной тележкой КЗС-1218, заводской № 2941. Начальная цена без НДС – 6 200,00 руб.

Лот № 6: зерноуборочный комбайн (кат.Д), модель КЗС-1218-10, заводской номер 04894. Начальная цена без НДС – 91 200,00 руб.

Лот № 7: зерноуборочный комбайн (кат.Д), модель КЗС-1218, заводской номер 1647. Начальная цена без НДС – 60 800,00 руб.

Место нахождения Лотов №№ 1–7: Минская обл., Логойский р-н, аг. Гостиловичи.

Извещение о проведении электронных торгов размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и на электронной торговой площадке «GOSTORG» (gostorg.by).

Организатор электронных торгов: ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

Информация о проведении аукциона 29 апреля 2024 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Гончаровка, дер. Орешники, дер. Николаевичи Заболотского сельсовета Смолевичского района Минской области.

Организатор аукциона: Заболотский сельский исполнительный комитет, 222223, аг. Заболотье, ул. Купрейчика, 1а

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Гончаровка	624882001601000415	0,1066	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	20 000
2	дер. Гончаровка	624882006601000416	0,1057	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	20 000
3	дер. Орешники	624882004601000422	0,1944	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	30 000
4	дер. Орешники	624882004601000421	0,1724	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	28 000
5	дер. Николаевичи	624882004101000358	0,15	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	35 000

Аукцион состоится 29 апреля 2024 г. в 11.00 в Заболотском сельском исполнительном комитете по адресу: аг. Заболотье, ул. Купрейчика, 1а, зал заседаний.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, Смолевичского райисполкома: <http://www.smolevichi.gov.by>

Годовой отчет эмитента
Полное наименование: открытое акционерное общество «УНИВЕРСАЛ РИГА»
Адрес: г. Минск, ул. Сурганова, 50, тел./факс 342–80–15
Ф.И.О. директора: Сушкевич Лариса Александровна
Ф.И.О. гл. бухгалтера: Черкас Ирина Францевна
Основной вид деятельности: сдача внаем собственного и арендуемого недвижимого имущества.
Единица измерения: тыс. руб. УНП 100299678

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

Наименование	Код строки	На 31 декабря 2023 года	На 31 декабря 2022 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	10876	10074
Вложения в долгосрочные активы	140	—	431
Долгосрочные финансовые вложения	150	19547	8506
ИТОГО по разделу I	190	30423	19011
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы (материалы)	210	11	10
Расходы будущих периодов	230	28	—
Налог на добавленную стоимость	240	—	1
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	162	7194
Денежные средства и их эквиваленты	270	5	4
ИТОГО по разделу II	290	206	7209
БАЛАНС	300	30629	26220
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	1091	656
Резервный капитал	440	30	30
Добавочный капитал	450	11720	10720
Нераспределенная прибыль	460	13927	11373
ИТОГО по разделу III	490	26768	22779
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	2950	2615
ИТОГО по разделу IV	590	2950	2615
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	579	461
Краткосрочная кредиторская задолженность в том числе:	630	332	365
по поставщикам	631	7	5
по авансам полученным	632	177	168
по налогам и сборам	633	78	78
по социальному страхованию и обеспечению	634	6	6
по оплате труда	635	16	14
собственнику имущества	637	13	60
прочим кредиторам	638	35	34
ИТОГО по разделу V	690	911	826
БАЛАНС	700	30629	26220

*Коды строк баланса с нулевыми показателями не печатаются.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2023 год

Наименование	Код строки	Январь – декабрь 2023 г.	Январь – декабрь 2022 г.
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	1627	1657
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ и услуг	020	(371)	(348)
Валовая прибыль (010–020)	030	1296	1309
Управленческие расходы	040	(352)	(326)
Расходы на реализацию	050	(254)	(240)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030–040–050)	060	690	743
Прочие доходы по текущей деятельности	070	—	—
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(151)	(39)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060–070–080)	090	539	704
Доходы по инвестиционной деятельности	100	16	2
Расходы по инвестиционной деятельности от выбытия основных средств	110	(431)	—
Доходы по финансовой деятельности	120	661	1734
Расходы по финансовой деятельности	130	(1566)	(2095)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100–110–120–130)	140	(1320)	(359)
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	(781)	345
Налог на прибыль	160	(25)	(28)
Прочие платежи исчисляемые из прибыли	200	(171)	—
Чистая прибыль (убыток) (±150–160±170±180–190–200)	210	(977)	217
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	(977)	217

*Коды строк с нулевыми показателями не печатаются.

Данные отчетности подтверждены: Аудиторская организация – общество с ограниченной ответственностью «Аудиторская экспертиза», УНП 191335749

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛРЕКЛАМА» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по продаже имущества ООО «АвтюОла» (продавец), в лице антикризисного управляющего Потапченко Д.А. извещает о проведении **11 апреля 2024 года открытого повторного аукциона со снижением на 70 % в 11.00 в городе Гомеле по ул. Гагарина, 20, каб. 2.9.**

Полуприцеп бортовой SCHWARZ MUELLER SPA 3/E, цвет – черный, кузов VAVJ203398H276760, рег. № 6783AA-3, 2008 года выпуска.

Начальная цена без учета НДС (20 %) – 6 600,00 бел. руб. Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с 27.03.2024 по 09.04.2024 с 9.00 до 16.00.

Подробная информация на сайте – www.expert-usluga.by и www.bankrot.gov.by.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 01.11.2023 г. № 212 (300902).

Тел. 8 (044) 599-18-16.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Профитсистем»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток (7%), бел. руб.	Шаг аукциона (5%), бел. руб.
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15317 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – пристройка к мебельному цеху, общая площадь – 523,3 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажная кирпичная пристройка к мебельному цеху А1/к); барабан сушильный АВМ 1,5, инв. № 70068; бункер БН Ф3.30.00 СБ, инв. № 4930001; бункер М 402.02.00.СБ, инв. № 70081; весы платформенные ВСП1-4 2000 (1500*1250) РФ, инв. № 47035002; весы электр. пазарат, БК-3000 имп. РБ, инв. № 47040001; винтовой конвейер (желоб, трубоал, витки, шнор, мотор-редуктор, муфта), инв. № 41714005; гидростанция STNG2-80-K7-5-0225A120 (имп. РБ), инв. № 46132009; дробилка молотковая, инв. № 971; дробилка молотковая ДМ-10 с двиг. 45 кВт, инв. № 50426522; дымосос ДН-11,2, инв. № 50426254; емкость металл. 50 куб. м, инв. № 70223; емкость металл. 50 куб. м, инв. № 70224; емкость металл. 75 куб. м, инв. № 70225; конвейер ленточный, инв. № 50426135; конвейер винтовой в желобе вертикальный ф300*4,07 м с электромот. N=3,0 кВт, РБ, инв. № 41714002; конвейер винтовой в желобе горизонтальный ф260*4,06 м с электромот. N=2,2 кВт, РБ, инв. № 41714001; конвейер винтовой ф350 мм L=3800 мотор-редуктор 1,1 кВт, инв. № 41714003; ленточн. транспортер в упаковке мешками, инв. № 70060; охладитель-сортировка, инв. № 70139; пеллетоупаковщик SYNTHASI с загр. рамой, инв. № 50426338; пневмотранспорт сухой щепы, инв. № 70136; пневмотранспорт удаления мелкой фракции, инв. № 70140; преобразователь частоты INNOVERT VENT IVD113B43A (11,0 кВт*380 В) выходной ток 24А, инв. № 40709004; пресрангулятор, инв. № 962; сварочное устройство, инв. № 70067; скреповый транспортер, инв. № 50026-1; скреповый транспортер на охладитель, инв. № 70138; скреповый транспортер (на топку), инв. № 70133; сортировка, инв. № 70127; стол произв. металлический размер 950*600*860, инв. № 70013003; стружкоотсос (пылесос) OP-1500 (на 1 мешок, 220 вольт, 1,5 кВт) (Россия в РБ), инв. № 41602001; толка 1,5 МВт, инв. № 70134; транспорт. система накоп. и под. сух сырья, инв. № 70152; транспортная система подачи исходного сырья, инв. № 70126; упаковочное устройство-автомат, инв. № 70061; устройство низковольтное комплектное ШРС-02-225/400-IP54-У3 (шкаф распределит. силовой), инв. № 40703004; устройство низковольтное комплектное ШУД-01-200/400-IP54-У3 (шкаф управления дробилкой), инв. № 40703003; циклон СБ, инв. № 41600003; шкаф ПР85 с счетчик СА4У-699М, инв. № 70104; шкаф распред. ШР-11-73505, инв. № 30039; шкаф упр. топкой + частот. преобр., инв. № 70143; эл./пулупл упр-я производством, инв. № 70058			
1	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-17452 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад, общая площадь – 53,9 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажный кирпичный склад)	3283772,40	229864,07	164188,82
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15322 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – складское помещение, общая площадь – 286 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное складское помещение с пристройкой основного назначения Б1/к); бойлер Pellets Fuzzy Logic, инв. № 50426289; кондиционер IGC 09AX (внутренний RAS + наружный RAC-блоки), инв. № 70041015; кондиционер IGC 12AX (внутренний RAS + наружный RAC-блоки), инв. № 70041016; водонагреватель накопительный электрический ER 2000 V THERMAX, инв. № 70103006			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-17454 (назначение – здание специализированное энергетик, наименование – здание трансформаторной подстанции, общая площадь – 44,3 кв. м, составные части и принадлежности – двухэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции А2/к; трансформатор 400, инв. № 50426146; трансформатор ТМТ12-340/10-У1 10/0, 4 Квт Д/УН -11, РБ, инв. № 40701001; кабельные линии эл. перед., инв. № 30100-1			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15318 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – мебельный цех, общая площадь – 1146,6 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажный кирпичный мебельный цех с двумя пристройками 1Б1/к, 1В1/к); навес над рамой мебельного цеха, инв. № 20349004; система пожарной сигнализации и оповещения о пожаре (меб. цех), инв. № 47075001; ворота секционные 2150*2900 (меб. цех), инв. № 70036004; ворота секционные подъемн. СПР ProTrend 1950*2870 (меб. цех), инв. № 70036015; жалюзи-роллета 1100*23 инв. № 40701905; котел Pelet Fuzzy Logic, инв. № 50426385; котел автомат. тв/топл. (гранул.) 50 кВт, имп., инв. № 40002003; пожарный шкаф – пожарный инвентарь, инв. № 70000002; пожарный шкаф – пожарный инвентарь, инв. № 70000004; пожарный щит – пожарный инвентарь, инв. № 70000003; система вентиляционной в покрасочн. камере МЦ, инв. № 41602021; шкаф ШР-11, инв. № 50426112; полиизоотвод, инв. № 20608001			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15313 (назначение – здание обрабатывающей промышленности иного назначения, наименование – цех оцилиндровки (цех хозобихода № 1), общая площадь – 575,6 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажный металлический цех оцилиндровки с тремя пристройками основного назначения Б1/к, В1/к, Г1/бл); ворота рольетные (ЦДО), инв. № 70036002; кран мост. опорн. г. п. 3,2 т, инв. № 30123; рельсовый путь с грузовой тележкой, инв. № 44105; подкрановая эстакада ЗСП, инв. № 30174; электро-телефер 13Т45516 г. п. 3,2 т Н=6 м, инв. № 50426043; тележка цеховая, инв. № 30182; теплогенератор ТТ-300, инв. № 40115			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15316 (назначение – здание неустановленного назначения наименование – цех распиловки хозобихода № 2, общая площадь – 542,5 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажный металлический цех распиловки хозобихода с пристройкой Б1/к); ворота секционные 4775*3500, инв. № 700336; кран мостовой опорный однобалочный г. п. 3,2 т, инв. № 41702001; таль электрическая г. п. 3,2 т, в. п. 6,0 м (13Т 45516), инв. № 41721002; шкаф ШР-11 инд. проект, инв. № 50426170			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-15315 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – караульное помещение, общая площадь – 29,6 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное блочное караульное помещение)			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-16172 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гараж, общая площадь – 175,4 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажный кирпичный гараж с двумя пристройками 2Б1/бл, 2В1/бл, навесом 1); ворота секционные подъемн. СП.Р.Тренд-TS.Г.КП.3100*2850 RAL8017 (гараж 50426074), инв. № 70036016; ворота рольетные (гараж), инв. № 70036001			
	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-17453 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – объекты благоустройства производственной базы, перечень объектов, входящих в состав – ограждение, ворота, проезжая часть, общая площадь проезжей части – 5995 кв. м, общая длина ограждений – 596,5 м)			
2	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-21429 (назначение – сооружение специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – навес для хранения ГП 1, площадь застройки – 113 кв. м, составные части и принадлежности – навес для хранения ГП 1)	6264,00	438,48	313,20
3	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-21428 (назначение – сооружение специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – навес для хранения ГП 2, площадь застройки – 114 кв. м, составные части и принадлежности – навес для хранения ГП 2)	6264,00	438,48	313,20
4	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-21430 (назначение – сооружение специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – навес для хранения ГП 3, площадь застройки – 113 кв. м, составные части и принадлежности – навес для хранения ГП 3)	6048,00	423,36	302,40
5	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-21431 (назначение – сооружение специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – навес под пропитку № 3, площадь застройки – 166 кв. м, составные части и принадлежности – навес под пропитку № 3)	8856,00	619,92	442,80
6	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-21427 (назначение – сооружение специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – навес для складирования щепы, площадь застройки – 337 кв. м, составные части и принадлежности – навес для складирования щепы)	18144,00	1270,08	907,20
7	Навес с деревянными столбами для велосипедов, инв. № 20349001	1512,00	105,84	75,60
8	Комплект оцинкован. инвентарн. навеса сборно-разборного типа 42*10*4,5(М-С2-3-06-В-0336) РБ, инв. № 20348000	51084,00	3575,88	2554,20
9	Комплект оцинкован. инвентарн. навеса сборно-разборного типа 50*14*4,5(М-С2-3-06-В-0700) РБ, инв. № 20348001	107784,00	7544,88	5389,20
10	Изолированное помещение с инвентарным номером 601/Д-4550 (назначение – квартира, наименование – квартира, общая площадь – 50,6 кв. м); вытяжка кухонная Germes «Честер», инв. № 70030062; комплект корпусной кухонной мебели (7 шкафов + столешница), инв. № 70030053; мойка L65848-6R Ledeme + смеситель для кухни Ledeme L5913-1, инв. № 70030061; плита газовая бытовая 4-горелочная GEFEST ПГ 1200С5, инв. № 70103003; раковина «Керамин» «Верона 60» + pedestal под умывальник + крепление для умывальника, инв. № 70030063	87998,40	6159,89	4399,92
11	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-31986 (назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – блочно-модульная котельная на твердом топливе, общая площадь – 143 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажная сэндвич-панельная блочно-модульная котельная на твердом топливе с навесом а, дымовой трубой б); установка водогрейная тв./топл. УВТ-1000Е (РФ), инв. № 40002004; бак мембранный N 800/6 Reflex (Германия), инв. № 42923001; генератор HONDA SILENT DIESEL GENERATOR EXT 12D, 2002 г., БУ/ инв. № 40205005; компрессор Pemeza СБ4/Ф270.ЛВ75, инв. № 41400004; оборудование автоматизированного склада топлива СТ. 1350-2-15 (РФ), инв. № 44020015; осушитель охлаждающий RFD31, DR001060, инв. № 41417001; система удаления золы за пределы котельной ТЗУ 300.15 (РФ), инв. № 41711009; скреповый транспортер с мотор-редуктором ТС.300.8 (РФ), инв. № 41711008; установка компрессорная СБ4/С-100 ЛВ40, инв. № 41400001; установка умягчения воды ФИ-На-2-20 0/20 (РБ), инв. № 49010001; сушильный комплекс конвекционного типа мод. 4EPL85/72/41.Secal (Италия), инв. № 44500003; трубопровод технологический, инв. № 30116001	1489611,60	104272,81	74480,50
12	Емкость для пропитки ЦДО 3.06.001, инв. № 50426492; подъемник гидравл. NF20R, инв. № 30046	10584,00	740,88	529,20
13	Бревенатаска БР-3Т.ЛТ5504, инв. № 30083; кран мостовой опор. г.г. 5 т, инв. № 30134; кран мостовой 5 тс, инв. № 30062; таль эл-канатная 13ГК 10636, инв. № 50426361; транспортер поперечн. ЛОТ 1-01, инв. № 30125; электротелефер ЕКН20 МНЛ 6-25 2/1 Н12 В8 (г. п. 5, в. п. 12 м), Болгария имп. в РБ, инв. № 41721003; эстакада бревн. мет. ПТ550, инв. № 30131	89640,00	6274,80	4482,00

В отношении лотов №№ 1–13 проводятся первые повторные торги. **Стоимость снижена на 10 %**. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 28 (30162) от 09.02.2024, стр. 15

Местонахождение лотов №№ 1–9, 12, 13: Минская обл., Логойский р-н, г. п. Плещеницы, ул. Чапаева, 40.

Местонахождение лота № 10: Минская обл., Логойский р-н, г. п. Плещеницы, микрорайон «Военный городок», д. 6, кв. 47.

Местонахождение лота № 11: Минская обл., Логойский р-н, г. п. Плещеницы, ул. Чапаева, 40/1; Минская обл., Логойский р-н, г. п. Плещеницы, ул. Чапаева, 40

Лоты №№ 1–9, 11–13 расположены на земельном участке с кадастровым номером 623255700001001900, площадью 2,6116 га, целевое назначение – для обслуживания и эксплуатации зданий и сооружений, на праве аренды до 28.11.2026 (залог права аренды у ОАО «Приорбанк»)

В отношении частей лотов №№ 1, 11, имеется ограничение (обременение) в виде залога (залогодержатель – ОАО «Приорбанк»)

Дата и время проведения торгов	9 апреля 2024 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 27 марта 2024 года до 16.00 5 апреля 2024 года

Условия для участия в торгах:

- До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36LFA301222155700040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789934. Получатель – ООО «Фрондера», наименование платежа: ОTRH 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту __, ООО «Профитсистем», проводимых 09.04.2024.
- Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (согласование о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления с приложенными необходимыми документами и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение аукциониста в отношении лота № 1 – 5 %, в отношении лотов №№ 2–13 – 7 % от конечной цены предмета торгов.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов: +375292751275, **Виноградов Дмитрий Алексеевич (понедельник–пятница с 9.00 по 17.00)**.

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

9. Государственная регистрация (удостоверение) договора купли-продажи недвижимого имущества и возникновения из его оснований прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет

Информация о продавце	ООО «Профитсистем», в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375713958917 (220040, г. Минск, ул. Достоевского, 27)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

Нефармат

БЯССІЛЛЕ ЗЛА

У гэтыя перадвелькодныя дні, а каталіцыя вернікі адзначаюць свята Уваскрасення Хрыста ўжо ў нядзелю, хацелася б згадаць гісторыі са шчаслівым фіналам. Дарчы, іудзеі цяпер адзначаюць свята Пурым, якое сімвалізуе цудоўнае выратаванне яўрэяў, што пражывалі ў старажытнай Персіі і якіх збіраліся забіць. Падобных з'яў сусветная гісторыя ведае ня мала. Яшчэ больш, пэўна, не ведае, бо не знайшлося таго, хто б іх увекавечыў, то-бок запісаў. Але гэта не значыць, што іх не было.

Мінулаў вясной айцец Генадзь, праваслаўны святар з Бездзежа, што ў Драгичынскім раёне, расказаў мне пра цуд выратавання жыхароў вёскі ў вайну. Ім Евангелле дапамагло — кніга ў залатым акладзе. Было гэта ў 1942 годзе. Людзей сагналі на невялікую плошчу перад царквой. Многія вёскі тады ў ваколіцы пацярпелі, акупанты жорстка распраўляліся нават за намёк на сувязь з партызанамі. Так і ў Бездзежы было. Сагналі ўсіх, каго засталі, — старых і малых, акружылі, паставілі кулямётчыкаў насупраць. Людзі плакалі, маліліся, думалі, што апошнія мінуты жыцця застаюцца... Тады ў царкве служыў айцец Віктар, чалавек надзвычай адукаваны, свабодна валодаў некалькімі замежнымі мовамі. Ён загаварыў з нямецкім афіцэрам па-нямецку і запрасіў яго ў храм.

Ніхто не ведаў, пра што гаварылі яны ў храме, заставаліся там доволі доўга, але неўзабаве выйшлі, і афіцэр аадаў каманду зняць ачалецце. Пад пахай у вайскоўца быў скруткат, тады нават ніхто ўвагі не звярнуў на тую акалічнасць. Потым у вёсцы сталі гаварыць, што святар ва ўдзячнасці за выратаванне жыхароў вёскі сам

падарыў афіцэру гэтае Евангелле. І ўсе засталіся жыць.

Як жа хочацца, каб кожны раз, калі насюваецца нейкая навала, здараўся цуд. Ну, напрыклад, зніклі б злыдні, якія накіроўваліся ў «Крокус Сіці хол», не даехалі, акамянелі...

Чытаючы шматлікія паведамленні, гісторыі асобных трагедый таго тэракта, прыходзіш да высновы нібы да туліка, у якім насамрэч чалавек безабаронны перад сіламі зла. Адзін ліхадзей з аўтаматам, не кажучы ўжо пра больш магутную зброю накіталт артылерыі, ракет, бамбардзіроўчыкаў, можа спыніць жыццё альбо адабраць яго сэнс, асудзіць на фізічныя пакуты да скону. Вось так адбываецца: жыве чалавек, будзе нейкія планы — далёкія і блізкія, марыць пра будучыню сваіх дзяцей, пра хуткую паездку да бацькоў. А тут — раз, і няма нічога — для яго, а для яго блізкіх — вечны боль. І галоўнае, што там мог аказацца любімы чалавек. Здавалася б, дзе тая Масква? Больш за тысячу кіламетраў ад Брэста, адгукаюцца ж тыя падзеі не толькі ў словах, паведамленнях аб нашым спачванні. На жаль.

Як стала вядома, загінуў мой зямляк, жыхар Баранавічаў, які працаваў ахоўнікам у тым злашчасным цэнтры. Пра яго напісала баранавіцкая раённая газета са спасылкай на брата. Як выглядае, Вадзім паводзіў сабе як герой, ён да апошняга выносіў людзей з вогненнага пекла, пакулі літаральна не згразў сам. У сацсетках пішуць таксама пра жанчыну, ураджэнку Брэста, якая даўно жыла і працавала ў расійскай сталіцы. Яна загінула разам з мужам, у 45-гадовай жанчыны засталася двое дзяцей. За жыццё яшчэ аднаго беларуса-ахоўніка змагаюцца медыкі. Пакулі жа ўстанавілі імёны далёка не ўсіх. Можна ўявіць сабе, колькі

людзей не знаходзяць сабе месца, абрываюць тэлефоны, спадзяюцца да апошняга, што іх родны чалавек згубіў тэлефон, з'ехаў куды-небудзь, сышоў, пакрыўдзіўся, але галоўнае, каб яго там не было! І такое здарэцца.

Асэнсуюваючы паведамленне пра трагедыю, набрала ў выхадныя сваю аднавяскоўку. Яе дачка кыве з сям'ёй у Маскве ўжо некалькі гадоў. Яны не падобныя на тых, хто ходзіць на канцэрты, бо мэтанакіравана зарабляюць грошы. І ўсё ж... «Вой, што я перажыла, — амаль што стогне Галіна. — У суботу рана муж разбудзіў, паказвае ў тэлефоне паведамленне. Мы пачынаем набіраць, а тэлефоны неадступнаем. І званіць больш няма куды: нікога ж не ведаем, ні суседзяў, ні калег па рабоце. Потым унучка адазвалася і расказала, што яны з бацькамі паехалі да іх сяброў на дачу на шашлык. Дача тая кіламетраў за дзвесце ад горада, для Масквы гэта не адлегласць. Пляч у нейкай нізіне, там мабільная сувязь не цягне. А ёй захацелася зайсці на сваю старонку ў сцэіве, фоткамі здазяліцца, з сяброўкамі перамовіцца, яна адышлася крыху і залезла на нейкі вауун, злавіла сувязь. Ты не ўяўляеш, што мы перажылі за некалькі гадзін! А каб яна не залезла туды і мы да вечара нічога не ведалі, ці жывыя мы тут былі б — невядома. У мяне сівы валасоў дакладна прыбавілася. Муж таблеткі глытае жменямі».

І я ёй ахвотна веру. Згадаю, як у 2011 годзе пасля тэракта ў метро абзноввалі ўсіх мінскіх сваякоў, знаёмых. І знаёмых галас у адкас становіўся самім адказам, ад душы адлягала. Бо кожны мог аказацца ў тым вагоне. Бо перад сапраўдным злом мы ўсе безабаронныя.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 25 сакавіка. Месяц у сусор'і

Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.54	19.37	12.43
Віцебск —	6.42	19.28	12.46
Магілёў —	6.44	19.27	12.43
Гомель —	6.41	19.23	12.42
Гродна —	7.09	19.52	12.43
Брэст —	7.11	19.51	12.40

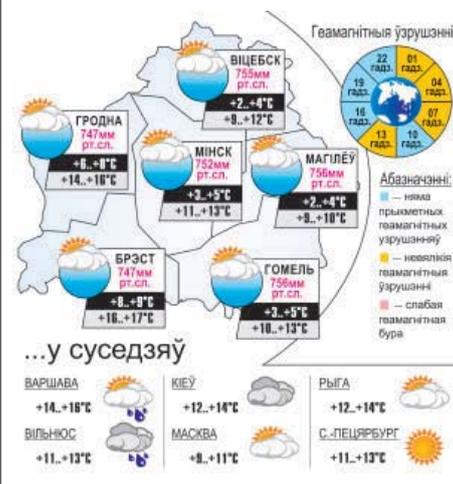
Імяніны

Пр. Венядзікта, Расціслава, К. Лідзіі, Бенядзікта, Мацея, Эрнэста, Яна.

Фота Лазавега ГОЛД.

ЗАЎТРА

27 САКАВІКА

Даты

Падзеі

Людзі

1909 год — нарадзіўся Валерый Маракіў, беларускі паэт, перакладчык. Аўтар зборнікаў паэзіі «Пялёсткі», «Вяршыні жаданняў», «Права на зброю».

1916 год — нарадзіўся (в. Шабуні, цяпер у Віцебскім раёне) Іван Ягоравіч Шаўроў, савецкі военачальнік, генерал арміі, прафесар. Уздзельнік Сталінградскай і Курскай бітваў, вызвалення Крыма, баёў у Прыбалтыцы. У 1957—1960 гадах — намеснік галоўнакамандуючага Групаў савецкіх войск Германіі, у 1963—1967 м — камандуючы шэрагам ваенных акруг. З 1973 года — начальнік Акадэміі Генштаба Савецкай Арміі.

1919 год — нарадзіўся (в. Бранчыцкі Салігорскага раёна) Павел Пятровіч Тамілаў, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Камандзір групы, роты, начальнік разведкі, начальнік і член штаба партызанскіх атрадаў у Пінскай вобласці. У маі 1943 года па заданні Пінскага падпольнага абкама партыі ўзначаліў групу па аб'яднанні партызанскіх сіл, з чэрвеня — камандзір партызанскага атрада імя В. Чкалава. Уздзельнічаў у арганізацыі партызанскага руху ў Давыд-Гарадоцкім і Столінскім раёнах. У верасні 1943 года кіраваў разгромам буйнога нямецкага гарнізона ў вёсцы Пагост Салігорскага раёна, быў паранены. Загінуў у 1945 годзе.

1483 год — нарадзіўся Рафаэль Санці, вялікі італьянскі жывальніц, графік і архітэктар, прадстаўнік умбрыйскай школы. Аўтар карцін «Сікстынская Мадонна», «Імша ў Больсене», «Мадонна з немаўлем і Янам Хрысціцелем» і іншых.

1512 год — іспанскі даследчык Хуан Понсэ дэ Леон адкрыў Фларыду. Фларыда — штат на паўднёвым усходзе ЗША са сталіцай у Талахасі, размешчаны на доўгім аднайменным паўостраве паміж Мексіканскім залівам і Атлантычным акіянам. Мяжуе са штатамі Алабама і Джорджыя. З'яўляецца чцвёртым па густанаселенасці штатам ЗША (пасля Каліфорніі, Тэхаса і Нью-Ёрка).

1744 год — нарадзіўся Аляксей Іванавіч Муцін-Пушкін, расійскі дзяржаўны дзеяч, граф, калекцыянер, археограф і гісторык, член Расійскай акадэміі, прэзідэнт Акадэміі мастацтваў. Збіраў пісьмовыя і рэчавыя помнікі расійскай гісторыі. Адкрыў Лаўрэнцьеўскі летапіс, спіс «Рускай праўды», «Павучанне» Уладзіміра Мананама і інш. У 1800 годзе апублікаваў «Слова пра паход Ігаравы».

1914 год — рускі авіяканструктар і пілот Ігар Сікорскі на біплане С-6А устаанвіў сусветныя рэкорды хуткасці з двума пасажырамі на борце — 111 км/г, з пяццю пасажырамі — 106 км/г.

ФРАНСУА ЛАРАШФУКО:
«Можна быць хітрайшым за іншага, але нельга быць хітрайшым за ўсіх».

УСМІХНЕМСЯ

У цырку ў першым радзе сядзяць пажылыя муж і жонка. На манежы ў клетцы драпежнікі. Муж кажа: — Як ты думаеш, што б мог казаць гэты тыгр, калі б ён мог размаўляць? — Я леарпад, Эльза, — пачулася з клеткі.

любой мове пра любы дадатак для любой «аперацыйнкі» выглядае так: «ДАДАТАК БЫЎ ДОБРЫМ ДА АПОШНЯГА АБНАУЛЕННЯ».

Экскурсавод:
— Калі дамы на хвілінку замаўчаць, можна будзе пачуць жудасны роў Ніягарскага вадаспада.

Ці ведаеце вы, што самы папулярны каментарый на

